

Porkkalan lukio

Kurssit

Kurssit ja kurssikuvaukset

Porkkalan lukio

18.3.2019

Sisällysluettelo

Biologia.....	2
Elämäkatsomustieto	5
Englanti.....	7
Espanja	11
Filosofia	15
Fysiikka	17
Historia	20
Ilmaisutaito	23
Kemia.....	24
Kuvataide	27
Liikunta.....	30
Lukiodiplomit	34
Maantiede	38
Matematiikka	41
Musiikki	47
Opintojenohjaus.....	50
Psykologia.....	52
Ranska	55
Ruotsi - toinen kotimainen kieli	59
Saksa.....	65
Taiteiden väliset kurssit	70
Teemaopinnot.....	72
Terveystieto	77
Uskonto	79
Venäjä	82
Yhteiskuntaoppi	86
Äidinkieli ja kirjallisuus.....	89

Biologia

Kurssilla opiskelija tarkastelee ihmisen rakennetta, elintoimintoja ja niiden säätelyä. Opiskelija perehtyy myös ihmisen evoluutiokehitykseen, perinnöllisyyden merkitykseen ihmisen terveyteen sekä elimistön sopeutumiseen ja puolustusmekanismeihin. Opiskelijan elämähallinnan taidot karttuvat.

Pakolliset kurssit

Elämä ja evoluutio (BI1)

Ekologia ja ympäristö (BI2)

Syventävät kurssit

Solu ja perinnöllisyys (BI3)

Ihmisen biologia (BI4)

Biologian sovellukset (BI5)

Soveltavat kurssit

Biologian kertauskurssi (BI6)

Havainnoivan biologian kurssi (BI7)

Biologian työkurssi (BI8)

Mikrobit ja ihminen (BI9)

Solujen biokemiaa ja molekyylibiologiaa (BI10)

Pakolliset kurssit

Elämä ja evoluutio (BI1)

Kurssilla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Kurssilla tutustutaan myös biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteellistä ajattelua. Keskeinen näkökulma kurssilla on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen.

Ekologia ja ympäristö (BI2)

Kurssi tarkastelee ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Kurssi perehdyttää myös muihin ekologiisiin ympäristöongelmiin. Kurssilla tehdään itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoinen ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai kehittämisprojekti.

Syventävät kurssit

Solu ja perinnöllisyys (BI3)

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa syventämään ymmärrystä solun rakenteesta ja toiminnasta. Kurssilla tarkastellaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytyksen perusteita. Kurssin työtavoille on keskeistä kokeellisuus ja opiskelijan omat tutkimukset.

Ihmisen biologia (BI4)

Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimestön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

Biologian sovellukset (BI5)

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Kurssilla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Kurssilla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa biologian soveltamiseen liittyvän kokeen tai tutkimuksen.

Soveltavat kurssit

Biologian kertauskurssi (BI6)

Kurssilla kerrataan biologian keskeisiä sisältöjä ja yhdistetään jo opittuja asioita osaksi laajempaa kokonaisuutta. Samalla tutustutaan ylioppilastehtäviin ja valmistaudutaan kirjoittamaan biologia ylioppilaskirjoituksissa.

Havainnoivan biologian kurssi (BI7)

Kurssilla tutustutaan lähiseudun luontoon ja sen erityispiirteisiin.

Biologian työkurssi (BI8)

Kurssilla tehdään lukion biologian kurssien aiheisiin liittyviä töitä ja kokeita.

Mikrobit ja ihminen (BI9)

Yleensä paljaalle silmälle näkymättömät mikrobit muodostavat suuren ja toiminnallisesti tärkeän osan elävää luontoa. Mikrobeilla on tärkeä rooli kaikkien ekosysteemien toiminnassa ja ihminen on jatkuvasti vuorovaikutuksessa ympäristönsä mikrobiston kanssa. Kurssilla tutustutaan mikrobien monimuotoisuuteen sekä niiden esiintymiseen ja rooleihin erilaisissa ympäristöissä. Ihmisen ja mikrobien vuorovaikutusta tarkastellaan huomioiden myös mikrobien hyötykäyttö. Omana kokonaisuutenaan perehdytään mikrobeihin sairauksien aiheuttajina sekä ihmisen immuunijärjestelmän toimintaan, elimistön suojautumiseen mikrobeilta ja rokotteisiin. Kurssi syventää ja laajentaa valtakunnallisten kurssien mikrobiologian sisältöjä sekä eräitä solubiologian ja ihmisen biologian osa-alueita. Kurssi antaa valmiuksia jatko-opintoihin bio- ja lääketieteen aloilla.

Solujen biokemiaa ja molekyylibiologiaa (BI10)

Kurssilla syvennetään lukion solubiologiaa biokemian ja molekyylibiologian näkökulmista. Kurssi antaa myös opiskelijalle tietoa ja näkemystä molekyylibiotieteiden kehityksestä ja soveltamisesta bio- ja lääketieteen aloilla. Ennakkovaatimuksia osallistumiselle ovat perustiedot kemiassa (KE1) sekä kurssin BI3 hyväksytty suorittaminen tai vastaavat tiedot. Kurssi tukee valmistautumista yo-kokeisiin ja antaa tietoa alan jatko-opinnoista.

Elämänkatsomustieto

Elämänkatsomustiedon opiskelu tarjoaa lähtökohdan opiskelijan oman maailmankatsomuksen rakentamiseen sekä erilaisten maailmankatsomusten taustalla olevien käsitysten arviointiin. Pohdiskelun perustana ovat ajattelun tiedolliset hyveet: kriittisyys, johdonmukaisuus, ristiriidattomuus ja systemaattisuus. Kurssien aihepiirejä ovat mm. hyvä elämä (etiikka), yhteiskunta sekä tieto ja tiede.

Pakolliset kurssit

Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu (ET1)
Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä (ET2)

Syventävät kurssit

Yksilö ja yhteisö (ET3)
Kulttuurit katsomuksen muovaajina (ET4)
Katsomusten maailma (ET5)
Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus (ET6)

Soveltavat kurssit

Elämänkatsomustiedon kertauskurssi (ET7)

Pakolliset kurssit

Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu (ET1)

Kurssilla tarkastellaan maailmankuvan, maailmankatsomuksen ja elämäkatsomuksen rakentumista monimuotoisen informaation pohjalta globaalistuvassa maailmassa. Harjoitellaan kriittistä ajattelua ja argumentaatiota.

Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä (ET2)

Ihmisoikeudet, erilaiset sekulaarit ja uskonnolliset ihmiskäsitykset ja ihmisen olemassaolon peruskysymykset, kuten identiteetti, elämänvalinnat ja elämäntapa, muodostavat kurssin perussisällön.

Syventävät kurssit

Yksilö ja yhteisö (ET3)

Kurssilla kiinnitetään huomio yksilöön osana yhteisöä, yhteiskuntaa ja globaalia maailmaa. Tutustutaan yhteiskuntatutkimuksen perusteisiin, vapauden, valinnan, vallan ja vastuun käsitteisiin ja erilaisiin utopioihin ja dystopioihin.

Kulttuurit katsomuksen muovaajina (ET4)

Tarkastellaan kulttuurien ja sivilisaatioiden vuorovaikutusta ja vaikutusta yksilöiden maailmankuvaan ja elämäkatsomukseen. Otetaan esille mm. käsitteet globaali kulttuuri, monikulttuurisuus, keskinäinen kunnioitus, etnosentrisyys ja rasismi.

Katsomusten maailma (ET5)

Tutkitaan, määritellään ja selitetään sekulaareja ja uskonnollisia katsomuksia, niiden ilmenemistä arjessa, humanismin, uskonnottomuuden ja uskontojen olemusta, levinneisyyttä, kannattajamääriä ja vaikutusta maailmanlaajuisesti.

Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus (ET6)

Tarkastellaan ihmislajin evoluutiota ja kulttuurievoluutiota, tieteen ja teknologian kehitystä ja tulevaisuuden visioita Prometheus-myytistä teknoutopioihin ja tulevaisuuden tutkimukseen.

Soveltavat kurssit

Elämäkatsomustiedon kertauskurssi (ET7)

Opiskelija kertaava pakollisten ja syventävien kurssien keskeisiä asioita sekä harjoittelee elämäkatsomustiedon vastauksien laatimista ylioppilaskirjoituksia varten.

Englanti

Englannin opetuksen tavoitteena on antaa vankka kielitaitopohja tulevaisuuden opiskelu- ja työelämään. Pakollisilla kursseilla käsitellään vaativiakin ajankohtaisia teemoja, kartutetaan sanavarastoa, kehitetään luetun- ja kuulunymmärtämistaitoja, kirjallista ja suullista viestintää sekä kulttuurintuntemusta. Syventävillä kursseilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Koulukohtaisia soveltavia kursseja on melko runsaasti ja niillä voidaan laajentaa ja syventää kielitaitoa ja kulttuurintuntemusta.

Pakolliset kurssit

Englannin kieli ja maailmani (ENA1)
Ihminen verkostoissa (ENA2)
Kulttuuri-ilmiöitä (ENA3)
Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (ENA4)
Tiede ja tulevaisuus (ENA5)
Opiskelu, työ ja toimeentulo (ENA6)

Syventävät kurssit

Kestävä elämäntapa (ENA7)
Viesti ja vaikuta puhuen (ENA8)

Soveltavat kurssit

Abi Review (ENA9)
Current Affairs (ENA10)
A Cultural Tour in the English-speaking World (ENA11)
Back-up English (ENA12)
Polish Your Writing and Listening Skills (ENA13)
Science in English (ENA14)

Pakolliset kurssit

Englannin kieli ja maailmani (ENA1)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin

Ihminen verkostoissa (ENA2)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin

Kulttuuri-ilmiöitä (ENA3)

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta.

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (ENA4)

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta englannin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa.

Tiede ja tulevaisuus (ENA5)

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista sekä englannin kielen asemaa kansainvälisenä tieteen ja teknologian kielenä. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista.

Opiskelu, työ ja toimeentulo (ENA6)

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

Syventävät kurssit

Kestävä elämäntapa (ENA7)

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävän elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet

Viesti ja vaikuta puhuen (ENA8)

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Soveltavat kurssit

Abi Review (ENA9)

Kurssi on tarkoitettu 3. vuoden opiskelijoille valmentautumisena yo-kirjoituksiin. Kerrataan eri aihepiirien sanastoa ja kielioppia sekä harjoitellaan runsaasti yo-kokeiden eri osioita. Opiskelijan pyynnöstä kurssi voidaan arvioida numerolla.

Current Affairs (ENA10)

Kurssi soveltuu 2. ja 3. vuoden opiskelijoille. Kurssilla luetaan erityylyisiä lehtiartikkeleita sekä uutisia internetistä. Vahvistaa tekstinlukutaitoja ja sanaston hallintaa sekä harjoittaa luetunymmärtämisen strategioita. Kurssilla kirjoitetaan myös muutamia tiivistelmiä ja muita lyhyitä tekstejä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S.

A Cultural Tour in the English-speaking World (ENA11)

Kurssi perehdyttää opiskelijan englanninkielisen maailman kulttuuriin ja historiaan elokuvien, kirjallisuuden ja internetin välityksellä. Opiskelija oppii ymmärtämään kielen ja kulttuurin välisiä yhteyksiä. Opiskelussa käytetään erilaisia työskentelytapoja. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S.

Back-up English (ENA12)

Yläasteen ja lukion niveltämiskurssi, joka vahvistaa peruskoulun oppimäärää ja valmentaa lukion opintoihin. Kurssilla kerrataan englannin perusrakenteita (erityisesti aikamuodot ja sanajärjestys) ja sanastoa. Harjoitellaan myös kuullun ymmärtämistä ja lyhyitä kirjoitelmia. Opiskelijoita ohjataan erilaisten oppimistyylien käyttöön. Kurssi on hyödyllinen niille, joilla on etenemisvaikeuksia tai jotka kaipaavat tukea perusasioihin. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S.

Polish Your Writing and Listening Skills (ENA13)

Kurssi valmentaa yo-kokeeseen. Tehdään runsaasti kuullunymmärtämisharjoituksia ja erilaisia kirjoitelmia, joita varten kerrataan keskeistä sanastoa ja rakenteita. Käsitellään ajankohtaisia aiheita esim. tekstien muodossa. Tehdään myös yo-luetunymmärtämis- ja rakennetehtäviä. Opiskelijan pyynnöstä kurssi voidaan arvioida numerolla.

Science in English (ENA14)

Kurssilla perehdytään eri tieteenalojen teksteihin, laajennetaan sanavarastoa ja harjoitellaan tieteellisen kirjoittamisen erityispiirteitä. Kurssilla hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä ja tutkivaa oppimista. Kurssin materiaalia integroidaan muihin oppiaineisiin. Kurssi soveltuu erityisesti akateemisiin opintoihin tähtääville. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä S.

Espanja

Kurssien numerointi noudattaa lukiossa alkavaa B3-oppimäärää. Perusopetuksen vuosiluokilla 7–9 espanjaa opiskelleet aloittavat kurssista 3, joka vastaa B2-kielen kurssia ESB201. Lukion espanjan kursseilla opiskelija saa vankan peruskielitaidon, jolla selviytyy hyvin monenlaisissa tilanteissa sekä hyvän pohjan kielen jatko-opinnoille.

Syventävät kurssit EAB2

Elämän tärkeitä asioita (EAB21)

Monenlaista elämää (EAB22)

Hyvinvointi ja huolenpito (EAB23)

Kulttuuri ja mediat (EAB24)

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (EAB25)

Yhteinen maapallomme (EAB26)

Kansainvälinen toiminta (EAB27)

Viesti puhuen ja kirjoittaen (EAB28)

Syventävät kurssit EAB3

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (EAB31)

Matkalla maailmassa (EAB32)

Elämän tärkeitä asioita (EAB33)

Monenlaista elämää (EAB34)

Hyvinvointi ja huolenpito (EAB35)

Kulttuuri ja mediat (EAB36)

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (EAB37)

Yhteinen maapallomme (EAB38)

Syventävät kurssit EAB2

Elämän tärkeitä asioita (EAB21)

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (EAB22)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (EAB23)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin erilaisiin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista.

Kulttuuri ja mediat (EAB24)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (EAB25)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

Yhteinen maapallomme (EAB26)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Kansainvälinen toiminta (EAB27)

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

Viesti puhuen ja kirjoittaen (EAB28)

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Syventävät kurssit EAB3

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (EAB31)

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

Matkalla maailmassa (EAB32)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

Elämän tärkeitä asioita (EAB33)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (EAB34)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (EAB35)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin erilaisiin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista.

Kulttuuri ja mediat (EAB36)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai - alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (EAB37)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

Yhteinen maapallomme (EAB38)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Filosofia

Filosofian opiskelu kehittää opiskelijoiden kriittisen ajattelun valmiuksia ja argumentointitaitoja, jotka ovat tärkeitä muuttuvassa ja monimutkaisessa yhteiskunnassa. Filosofian tiedolliset kokonaisuudet ovat välttämättömiä kulttuuriperinnön ja nykykulttuurin ymmärtämiseksi.

Pakolliset kurssit

Johdatus filosofiseen ajatteluun (FI1)

Etiikka (FI2)

Syventävät kurssit

Yhteiskuntafilosofia (FI3)

Tieto, tiede ja todellisuus (FI4)

Soveltavat kurssit

Filosofian seminaarikurssi (FI5)

Filosofian kertauskurssi (FI6)

Pakolliset kurssit

Johdatus filosofiseen ajatteluun (FI1)

Kurssilla perehdytään filosofian tärkeimpiin ongelmiin, osa-alueisiin ja menetelmiin sekä harjoitellaan argumentaatiota.

Etiikka (FI2)

Kurssin tavoitteena on perehtyä moraalisiin ongelmiin ja etiikan käsitteisiin filosofian näkökulmasta. Keskeisiä teemoja ovat esimerkiksi normatiivisen etiikan teoriat, elämän merkityksellisyys sekä ympäristöetiikka.

Syventävät kurssit

Yhteiskuntafilosofia (FI3)

Kurssilla käsitellään yhteiskuntafilosofian kysymyksiä, joita ovat esimerkiksi yksilön ja yhteisön suhde, valta sekä oikeudenmukaisen yhteiskunnan periaatteet. Keskeisiä käsitteitä ovat demokratia, liberalismi, sosialismi ja anarkismi.

Tieto, tiede ja todellisuus (FI4)

Kurssi käsittelee filosofian teoreettisimpia ongelmia, joihin kuuluvat esimerkiksi todellisuuden luonne, tieto ja totuus sekä tieteenfilosofiset kysymykset.

Soveltavat kurssit

Filosofian seminaarikurssi (FI5)

Kurssilla sovelletaan ongelmakeskeistä, tutkivaa ja yhteistoiminnallista oppimista sekä opetellaan seminaarityyppistä työskentelyä opiskelijoita kiinnostavien filosofian osa-alueiden parissa.

Filosofian kertauskurssi (FI6)

Kurssin tarkoituksena on kerrata pakollisten ja syventävien kurssien keskeiset sisällöt sekä käsitellä reaaliaineen vastausteknisiä kysymyksiä.

Fysiikka

Porkkalan lukiossa on fysiikassa tarjolla valtakunnallisten kurssien lisäksi sekä laskennallisia että toiminnallisia kursseja. Laskennallisilla kursseilla vahvistetaan taitoja, joita tarvitaan ylioppilaskirjoituksissa ja pääsykokeissa. Toiminnalliset kurssit ovat työkursseja, joiden tarkoituksena on tukea aikaisemmilla kursseilla opittuja teoreettisia opintoja mutta myös syventää tietoja näissä aineissa ja soveltaa opittua käytännössä.

Pakolliset kurssit

Fysiikka luonnontieteenä (FY1)

Syventävät kurssit

Lämpö (FY2)

Sähkö (FY3)

Voima ja liike (FY4)

Jaksollinen liike ja aallot (FY5)

Sähkömagnetismi (FY6)

Aine ja säteily (FY7)

Soveltavat kurssit

Fysiikan kertauskurssi (FY8)

Tutkiva fysiikka (FY9)

Moderni fysiikka (FY10)

Laskennallinen fysiikka (FY11)

Pakolliset kurssit

Fysiikka luonnontieteenä (FY1)

Kurssilla tutustutaan fysiikan peruskäsitteisiin ja menetelmiin. Lisäksi kurssilla luodaan yleiskatsaus maailmankaikkeuden rakenteeseen ja säteilyyn.

Syventävät kurssit

Lämpö (FY2)

Kurssilla perehdytään lämpöoppiin. Keskeisiä tutkimuskohteita ovat mm. energia, kappaleiden lämpeneminen ja olomuodon muutokset.

Sähkö (FY3)

Kurssilla tutustutaan sähköopin peruskäsitteisiin kuten virtaan ja jännitteeseen. Tavoitteena on oppia käsittelemään laskennallisesti yksinkertaista piiriä ja sähkökenttää.

Voima ja liike (FY4)

Mekaniikan kurssilla tavoitteena on oppia käsittelemään etenemisliikettä erityisesti voimavektoreiden näkökulmasta. Lisäksi kurssilla perehdytään erilaisiin luonnon säilymislakeihin ja törmäysten käsittelyyn.

Jaksollinen liike ja aallot (FY5)

Kurssi keskittyy värähdysliikkeen tutkimiseen. Värähdysliikettä tarkastellaan mekaanisen värähtelyn ja äänen näkökulmista. Lisäksi perehdytään äänen kuulemiseen ja aaltoliikkeen erilaisiin sovellutuksiin.

Sähkömagnetismi (FY6)

Kurssilla sähköoppi laajennetaan käsittelemään magnetismia, tutustutaan erilaisiin induktioilmiöihin ja vaihtovirtapiirin toimintaan.

Aine ja säteily (FY7)

Kurssilla aiheena ovat modernin fysiikan ilmiöt. Tutkimuskohteina ovat aineen ja säteilyn vuorovaikutus, aaltohiukkasdualismi ja ydinfysiikka.

Soveltavat kurssit

Fysiikan kertauskurssi (FY8)

Kurssin tavoitteena on luoda kokonaiskuvaa fysiikan kurssien sisällöistä. Kurssilla opiskelija harjaantuu ratkaisemaan fysiikan eri osa-alueita yhdistäviä tehtäviä ja syventää osaamistaan laskennallisella tasolla. Kurssi sopii erityisesti fysiikan yo-kokeeseen osallistuville sekä opiskelijoille, jotka jatko-opintovalmiuksinaan haluavat vahvistaa kokonaiskuvaansa fysiikasta ja sen soveltamisesta esimerkiksi teknillisillä ja luonnontieteellisillä aloilla.

Tutkiva fysiikka (FY9)

Kurssilla opiskelijat tutkivat erilaisia ilmiöitä teoreettisesti ja kokeellisesti pyrkien selvittämään tutkittavien ilmiöiden fysikaalisia lainalaisuuksia ja sovelluskohteita. Tavoitteena on vahvistaa opittuja asioita käytännön työn kautta ja oppia uutta. Kurssilla työskentely on ongelmalähtöistä ja opiskelussa on tutkiva ote.

Moderni fysiikka (FY10)

Kurssilla syvennetään tietoja modernin fysiikan ilmiöistä ja tutustutaan fysiikan ajankohtaisiin tutkimuskohteisiin ja sovelluksiin. Kurssilla voidaan käsitellä mm. maailmankaikkeuden syntyyn ja kehitykseen sekä kvanttifysiikkaan liittyviä teorioita.

Laskennallinen fysiikka (FY11)

Kurssilla harjoitellaan laskemalla fysiikan ilmiöihin liittyvillä matemaattisilla malleilla. Kurssin aikana fysiikan ilmiöiden matemaattiset mallit tulevat tutummiksi ja samalla niihin liittyvä matematiikan käytön rutiinit varmistuvat. Tehtävät pyritään valitsemaan teknisten, lääketieteellisten, biologisten ja maantieteellisten fysiikan sovellusten parista. Kurssi integroi siten fysiikan, tekniikan, lääketieteen, biologian ja maantieteen alaa.

Historia

Historian opiskelu auttaa ymmärtämään mennyttä aikaa ja nykyisyyttä. Samalla se edistää kansainvälisen maailman hahmottamista. Historian keskeisiä käsitteitä ovat aika, muutos ja jatkuvuus sekä syy-yhteydet. Historiantuntemus antaa myös keinoja arvioida tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Pakolliset kurssit

Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa (HI1)

Kansainväliset suhteet (HI2)

Itsenäisen Suomen historia (HI3)

Syventävät kurssit

Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys (HI4)

Ruotsin itämaasta Suomeksi (HI5)

Maailman kulttuurit kohtaavat (HI6)

Soveltavat kurssit

Maailma ennen ja tänään (HI7)

Maailma 2000 (HI8)

Antiikin kulttuurihistoria (HI9)

Itämeren maiden historia (HI10)

Pakolliset kurssit

Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa (HI1)

Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Kurssilla tutustutaan yhteiskunnallis-taloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan.

Kansainväliset suhteet (HI2)

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Kurssilla analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisten taloudellisten ja ideologisten mallien näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu.

Itsenäisen Suomen historia (HI3)

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset.

Syventävät kurssit

Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys (HI4)

Kurssi tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa.

Ruotsin itämaasta Suomeksi (HI5)

Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Kurssilla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa.

Maailman kulttuurit kohtaavat (HI6)

Kurssilla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutokseen sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina.

Soveltavat kurssit

Maailma ennen ja tänään (HI7)

Kurssi on historian kertauskurssi, jota suositellaan ylioppilaskirjoituksissa historian kokeeseen osallistuville opiskelijoille. Kurssilla käydään läpi pakollisten kurssien päälinjat ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla kootaan historian kurssien keskeiset asiasisällöt ymmärrettäviksi kokonaisuudeksi.

Maailma 2000 (HI8)

Kurssilla käsitellään ajankohtaisia tapahtumia ja ilmiöitä kotimaasta ja ulkomailta. Uutisten taakse katsotaan perehtymällä niiden taustoihin kirjallisuuden ja internetin avulla. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa arvioida ajankohtaisia tapahtumia kriittisesti ja asettaa ne laajempaan historiallisiin yhteyksiin. Keskeistä kurssilla on omatoiminen tiedonhaku ja -analysointi erilaisia lähteitä hyödyntämällä.

Antiikin kulttuurihistoria (HI9)

Kurssilla tarkastellaan antiikin ajan Kreikan ja Rooman historiaa. Kurssi liittyy kulttuuri-identiteetin ja kulttuurien tuntemuksen aihekokonaisuuteen ja se tukee kirjallisuuden, taidehistorian ja yhteiskuntaopin opiskelua. Kurssilla syvennetään antiikin historian tuntemusta esimerkiksi poliittisten järjestelmien, arkielämän ja mytologioiden sekä antiikin jälkivaikutuksen osalta.

Itämeren maiden historia (HI10)

Kurssilla tarkastellaan Itämeren valtioiden historiaa ja kulttuuria sekä näiden valtioiden keskinäisiä välisiä suhteita. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tekemään historiallisen tutkielman sekä ymmärtää historiallisen tiedon lähdekritiikkiä.

Ilmaisutaito

Soveltavat kurssit

Ilmaisutaidon iloa – Ilmaisutaidon peruskurssi (ILO1)

Iloa ilmassa - Ilmaisutaidon jatkokurssi (ILO2)

Draamaprojekti – teatteria tekemään (ILO3)

Soveltavat kurssit

Ilmaisutaidon iloa – Ilmaisutaidon peruskurssi (ILO1)

ILO1-kurssilla opiskelija lähtee kehittämään ilmaisullisia, näyttämöllisiä ja sosiaalisia taitojaan improvisaation, pelien, leikkien, äänen, liikkeen ja muiden harjoitteiden avulla. Ryhmässä tutustutaan draaman perustekniikoihin, kokeillaan erilaisia ilmaisun keinoja, improvisointia, rakennetaan roolihahmoja, tulkitaan tekstejä, harjoitellaan tarinankerrontaa ja opitaan vuorovaikutusta ryhmässä.

Iloa ilmassa - Ilmaisutaidon jatkokurssi (ILO2)

ILO2 -kurssilla peruskurssilla saatuja taitoja syvennetään. Jatketaan erilaisten improvisointi- ja teatteritekniikoiden harjoittelua ja tutustutaan johonkin draamamenetelmään. Syvennyttään roolityöskentelyyn ja pyritään vähitellen rakentamaan näytelmällisiä kohtauksia. Kurssin päätteeksi voidaan mahdollisuuksien mukaan toteuttaa pienimuotoinen produktio.

Draamaprojekti – teatteria tekemään (ILO3)

ILO3 -kurssilla valmistetaan yleisölle esitys joko klassikonäytelmän tai oman teeman ja käsikirjoituksen pohjalta. Perehdytään oman roolin rakentamiseen, tekstin tulkintaan ja replikointiin. Oivalletaan, miten näytelmästä tulee esitys. Draamaprojektissa voi olla mukana myös äidinkieli dramaturgian tuottajana ja kuvataide lavastamassa. Kurssi voidaan arvioida numerolla.

Kemia

Porkkalan lukiossa on kemiassa tarjolla valtakunnallisten kurssien lisäksi sekä laskennallisia että toiminnallisia kursseja. Laskennallisilla kursseilla vahvistetaan taitoja, joita tarvitaan ylioppilaskirjoituksissa ja pääsykokeissa. Toiminnalliset kurssit ovat työkursseja, joiden tarkoituksena on tukea aikaisemmilla kursseilla opittuja teoreettisia opintoja mutta myös syventää tietoja näissä aineissa ja soveltaa opittua käytännössä.

Pakolliset kurssit

Kemiaa kaikkialla (KE1)

Syventävät kurssit

Ihmisen ja elinympäristön kemia (KE2)

Reaktiot ja energia (KE3)

Materiaalit ja teknologia (KE4)

Reaktiot ja tasapaino (KE5)

Soveltavat kurssit

Kemian kokonaiskuva (KE6)

Kemian työkurssi (KE7)

Laskennallinen kemia (KE8)

Makromolekyylit (KE9)

Pakolliset kurssit

Kemiaa kaikkialla (KE1)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen kemian merkityksestä nykyaikana. Opiskelija kehittää valmiuksiaan osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja ymmärtää kemian merkityksen jokapäiväisessä elämässä. Keskeisiä sisältöjä ovat atomin rakenne, aineen ominaisuudet ja niiden tutkiminen, kemialliset sidokset, jaksollinen järjestelmä ja erotusmenetelmät.

Syventävät kurssit

Ihmisen ja elinympäristön kemia (KE2)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu orgaanisiin yhdisteisiin, niiden ominaisuuksiin ja mallintamiseen. Kurssilla myös lasketaan kemiallisia laskuja (ainemäärä, pitoisuus) sekä valmistetaan liuoksia. Keskeisiä sisältöjä ovat orgaanisten yhdisteiden isomeria ja aineen rakenteen analyysimenetelmät.

Reaktiot ja energia (KE3)

Kurssilla tutustutaan kemiallisiin reaktioihin, opetellaan kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu ja tasapainottaminen. Tutustutaan energian muutokseen kemiallisessa reaktiossa, kaasujen ominaisuuksiin sekä titraukseen analyysimenetelmänä.

Materiaalit ja teknologia (KE4)

Kurssilla tutustutaan kemian merkitykseen teknologiassa ja yhteiskunnassa. Keskeisiä sisältöjä ovat metallien ja polymeerien ominaisuudet, hapetus-pelkistysreaktiot, sähkökemialliset reaktiot ja niiden laskennallinen käsittely.

Reaktiot ja tasapaino (KE5)

Kurssin keskeisiä aiheita ovat kemiallisen reaktion nopeus ja kemiallisen reaktion tasapaino. Opiskelija tutustuu myös tasapainoreaktioiden laskennalliseen käsittelyyn.

Soveltavat kurssit

Kemian kokonaiskuva (KE6)

Kurssi on tarkoitettu abeille ja valmistaa kemian ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla kerrataan koko kemian oppimäärä (KE1-KE5), tehdään vanhoja YO-tehtäviä ja valtakunnallisia preliminäärikokeita. Valmistaudutaan tuleviin kemian kirjoituksiin.

Kemian työkurssi (KE7)

Kurssilla tehdään erilaisia kokeellisia töitä, raportoidaan niiden kulkua muille, suunnitellaan uusia töitä ja mahdollisuuksien mukaan käydään tutustumassa myös lähialueen teollisuuteen sekä kemian laboratorioihin ja tutustutaan korkeakoulujen kemian opetuksen tarjontaan.

Laskennallinen kemia (KE8)

Kurssilla pääpaino on laskurutiinin kehittämisessä. Käydään läpi eri kemian laskutyypit. Tehtäviä voidaan valita hyvinkin monista eri lukiokursseista, yo-tehtävistä tai vanhoista valintakoetehtävistä opiskelijan valintojen mukaan. Kurssi tarkoitus on tukea opiskelijan kemian opiskelua ja antaa lisäharjoitusta kemian laskujen ratkaisemiseen.

Makromolekyylit (KE9)

Kurssilla tutustutaan erilaisiin makromolekyyleihin (esim. proteiinit, DNA, polymeerit, hiilihydraatit), niiden rakenteeseen, muodostumiseen ja toimintaan. Biomolekyylejä käsitellään sekä kemian että biologian näkökulmasta. Kurssi antaa valmiuksia jatko-opintoihin biokemian, farmasian, kemian ja lääketieteen aloilla.

Kuvataide

Taide kertoo siitä, miten ihminen kokee maailmaa. Kuvataide on ikaikainen tapa tallentaa inhimillistä tietoisuutta ja välittää tietoa ihmisen tunteista, maailmankuvasta ja maailman tulkinnoista.

Kuvataideopetus kehittää opiskelijan ymmärrystä yhteiskunnan ja ympäristön visuaalisista ilmiöistä ja niiden merkityksistä. Kuvataiteen opintojen parissa opiskelija oppii tulkitsemaan, arvostamaan ja arvottamaan omaa ja muiden kuvallista kulttuuria. Omakohtainen taiteellinen työskentely antaa opiskelijalle mahdollisuuden taiteesta nauttimiseen, onnistumisen kokemuksiin ja itselle tärkeiden asioiden ilmaisemiseen.

Pakolliset kurssit

Kuvat ja kulttuurit (KU1)

Muotoillut ja rakennetut ympäristöt (KU2)

Syventävät kurssit

Osallisena mediassa (KU3)

Taiteen monet maailmat (KU4)

Soveltavat kurssit

Nykytaiteen työpaja (KU5)

Piirustus ja maalaus (KU6)

Taidegrafiikan työpaja (KU7)

Valokuvauksen työpaja (KU8)

Digitaalisen kuvankäsittelyn perusteet (KU9)

Taide ja tiede kohtaavat (KU10)

Pakolliset kurssit

Kuvat ja kulttuurit (KU1)

Kurssilla tutkitaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, ilmiöitä, prosesseja ja toimintatapoja, sekä tarkastellaan omia ja muiden kuvakulttuureja. Opiskelija käyttää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin keinoja kuvailmaisussaan ja tekee omakohtaisia ratkaisuja. Opiskelija tarkastelee erilaisia kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista kuvatulkinnan menetelmiä käyttäen ja ymmärtää näin kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä omassa elämässään, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa.

Muotoillut ja rakennetut ympäristöt (KU2)

Kurssilla tutkitaan ympäristön kuvakulttuurien yhteyksiä omiin kuviin, taiteeseen ja kulttuuriperintöön, sekä tarkastellaan rakennettuja ja luonnon ympäristöjä kulttuurisen moninaisuuden ja kestävä kehityksen kannalta. Opiskelija käyttää arkkitehtuurin, muotoilun ja tuotteistamisen sisältöjä, prosesseja ja toimintatapoja kuvallisen tuottamisensa lähtökohtana sekä ymmärtää taiteen merkityksen erilaisissa ympäristöissä ja niiden suunnittelussa ja ajankohtaisissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä.

Syventävät kurssit

Osallisena mediassa (KU3)

Kurssilla tutkitaan median yhteyksiä muihin ympäristöihin, omiin kuviin, taiteeseen ja kulttuuriperintöön kuvallisen viestinnän sekä tieto- ja viestintäteknologian osaamistaan syventäen. Opiskelija tarkastelee mediakulttuureja kulttuurisen moninaisuuden ja kestävä kehityksen kannalta, käyttää median sisältöjä, ilmiöitä, suunnitteluprosesseja ja toimintatapoja kuvallisen tuottamisen lähtökohtana, sekä ymmärtää visuaalisuuden merkityksen mediaviestinnässä, mainonnassa tms. sekä niiden suunnittelussa ja tuottamisessa.

Taiteen monet maailmat (KU4)

Kurssilla tutkitaan taiteen sisältöjen, ilmiöiden ja toimintatapojen yhteyksiä omiin kuviin, ympäristöön ja kulttuuriperintöön ilmiökeskeistä lähestymistapaa hyödyntäen. Tarkastellaan eri aikoina ja eri ympäristöissä tuotettua kuvataidetta kulttuurisen moninaisuuden ja kestävä kehityksen kannalta soveltaa erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.

Soveltavat kurssit

Nykytaiteen työpaja (KU5)

Kurssilla tutustutaan nykytaiteeseen ja sen ajankohtaisiin ilmiöihin. Pohditaan, mitä nykytaide tarkoittaa ja pyritään ymmärtämään, mitkä erilaiset taidekäsitteet vaikuttavat sen taustalla. Kurssi alkaa vierailulla nykytaiteen museossa. Kurssilla opiskelijaa kannustetaan käyttämään nykytaiteen ilmaisia keinoja omassa työskentelyssään. Kurssin pääpaino on työpajatyöskentelyssä, opiskelija harjaantuu itsenäiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn vapaamuotoisten projektien parissa.

Piirustus ja maalaus (KU6)

Kurssilla luodaan katsaus viime vuosisadan maalaustaiteen pääpiirteisiin, tutustutaan eri piirustus- ja maalaustekniikoihin sekä syvennetään ja laajennetaan omaa kuvailmaisua monipuolisten harjoitustöiden avulla. Keskeisiä sisältöjä ovat hiili-, pastelli-, akvarelli- ja akryylitekniikat, käsivarapiirtäminen sekä asetelmamaalaus.

Taidegrafiikan työpaja (KU7)

Kurssilla tutustutaan erilaisiin taidegrafiikan menetelmiin ja kehitetään niiden kautta omaa kuvallista ilmaisua. Tekniikkoina esim. linografia, monotypia, valokopiografiikka, carborundum, kuivaneula ja serigrafia.

Valokuvauksen työpaja (KU8)

Kurssilla tarkastellaan valokuvauksen historiaa ja tutkitaan valokuvataiteen ilmaisukeinoja. Opiskelija oppii käyttämään monipuolisesti digitaalista järjestelmäkameraa. Opiskelija kokoaa omista valokuvistaan portfolion tai kuvasalkun. Kurssi kuuluu median kurssikokonaisuuteen, joista valitaan neljä kurssia osaksi median lukiodiplomin suoritusta

Digitaalisen kuvankäsittelyn perusteet (KU9)

Kurssilla pohditaan digitaalista kuvaa ilmiönä, sen ilmaisullisia ja viestinnällisiä ominaisuuksia sekä mahdollisuuksia. Tarkastellaan erilaisten harjoitustöiden avulla digitaalista kuvaa taiteessa, mediassa ja omassa kuvailmaisussa. Opiskellaan oman tekemisen kautta digitaalisen kuvankäsittelyn perusteita, ilmaisutapoja ja tekniikoita.

Taide ja tiede kohtaavat (KU10)

Kurssilla perehdytään käsitteeseen matemaattinen taide, kehitetään avaruudellista ajattelua deskriptiivisen geometrian harjoitustehtävien kautta ja opitaan tilan ja esineiden mittatarkkaa kuvaamista. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat kultainen leikkaus ja yhden ja kahden pakopisteen perspektiivi.

Liikunta

Liikunnanopetus edistää terveellistä ja aktiivista elämäntapaa. Liikunnan myönteiset kokemukset vahvistavat psyykkistä vireystilaa ja jaksamista koulutyössä ja vahvistavat sosiaalisia taitoja ja yhteenkuuluvuutta. Liikuntaa opetetaan monipuolisesti vuodenaajat ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille opetusta eriytetään yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Opetuksen toteuttamisessa otetaan huomioon turvallisuus, monikulttuurisen oppilasaineksen erityistarpeet sekä uskonnollinen vakaumus.

Lukiomme monipuolinen liikunnan opetus ja mielenkiintoiset soveltavat kurssit ohjaavat omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen ja tarjoavat valmiuksia yhtä hyvin kilpaurheilvalle nuorelle kuin kansainvälistä sukelluskorttia suorittavalle sukelluskurssin opiskelijalle.

Pakollinen kurssi

Energiaa liikunnasta (LI1)

Aktiivinen elämäntapa (LI2)

Syventävä kurssi

Terveyttä liikkuen (LI3)

Yhdessä liikkuen (LI4)

Hyvinvointia liikkuen (LI5)

Soveltava kurssi

Merellinen sukelluskurssi (LI6)

Mailapelikurssi (LI7)

Joukkuepelikurssi (LI8)

Talviliikuntakurssi (LI9)

Aktiivinen ulkoliikkuja (LI10)

Nopeus ja liikkuvuus (LI11)

Lihaskuntoharjoittelun perusteet (LI12)

Toiminnallinen harjoittelu (LI13)

Kestävyys (LI14)

Koordinaatio ja kehonhallinta (LI15)

Pakollinen kurssi

Energiaa liikunnasta (LI1)

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä.

Aktiivinen elämäntapa (LI2)

Tavoitteena on opettaa ja kannustaa opiskelijaa liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen.

Syventävä kurssi

Terveyttä liikkuen (LI3)

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen.

Yhdessä liikkuen (LI4)

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin sisältönä voi olla jokin yhdessä toteutettava liikunta, kuten vanhojenpäivän tanssi.

Hyvinvointia liikkuen (LI5)

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta.

Soveltava kurssi

Merellinen sukelluskurssi (LI6)

Kurssilla suoritetaan laitesukelluksen peruskurssi, joka koostuu teoria-, allas- sekä avovesiharjoitteista. Kurssin jälkeen opiskelija saa kansainvälisen laitesukeltajakortin, joka mahdollistaa sukeltamisen esim. lomamatkojen yhteydessä eri puolilla maailmaa.

Mailapelikurssi (LI7)

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti eri mailapeleihin niin sisä- kuin ulkoliikunnassa. Harjoiteltavia lajeja ovat mm. golf, tennis, squash ja pesäpallo. Kurssiohjelma laaditaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Joukkuepelikurssi (LI8)

Kurssi keskittyy monipuolisesti eri palloilulajeihin, kuten kori-, käsi-, jalka- ja lentopallo. Kurssin painopiste on pelaamisessa ja se soveltuu hyvin eritasoisille liikkujille.

Talviliikuntakurssi (LI9)

Kurssi tutustuttaa opiskelijat eri talvilajeihin. Kurssilla toteutetaan kolmen päivän mittainen retki, jolla keskitytään eri hiihtolajien (laskettelu, lumilautailu, murtomaahiihto) harjoitteluun ja harrastamiseen.

Aktiivinen ulkoliikkuja (LI10)

Kurssilla keskitytään fyysisten perusominaisuuksien ylläpitämiseen ja kehittämiseen ulkoliikunnassa. Kurssiin sisällytetään eritasoisia harjoitteita, jolloin kurssille voivat osallistua erilaisia valmiuksia omaavat opiskelijat.

Nopeus ja liikkuvuus (LI11)

Kurssin sisältö kattaa nopeus- ja liikkuvuusharjoittelun laajan kentän koululiikuntalajien avulla. Kurssiin sisällytetään eritasoisia harjoitteita, jolloin kurssille voivat osallistua erilaisia valmiuksia omaavat opiskelijat.

Lihaskuntoharjoittelun perusteet (LI12)

Kurssilla opiskelija saa perustietoa monipuolisen lihaskuntoharjoittelun perusteista ja vaikutuksista sekä tutustuu yleisellä tasolla erilaisiin voimanhankintamenetelmiin. Kurssiin sisällytetään eritasoisia harjoitteita, jolloin kurssille voivat osallistua erilaisia valmiuksia omaavat opiskelijat.

Toiminnallinen harjoittelu (LI13)

Kurssilla tehdään erilaisia toiminnallisia harjoitteita niin sisällä kuin ulkona. Harjoitteiden tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet hyödyntää näitä metodeja kouluajan ulkopuolella tapahtuvassa liikunnassa. Kurssiin sisällytetään eritasoisia harjoitteita, jolloin kurssille voivat osallistua erilaisia valmiuksia omaavat opiskelijat.

Kestävyys (LI14)

Kurssilla opitaan perusteita kestävyysliikunnasta. Kurssisisältö on laadittu siten, että sen avulla kyetään paneutumaan eri kestävyyskunnan osa-alueisiin ja kehittämään niitä. Kurssiin sisällytetään eritasoisia harjoitteita, jolloin kurssille voivat osallistua erilaisia valmiuksia omaavat opiskelijat.

Koordinaatio ja kehonhallinta (LI15)

Kurssilla keskitytään hiomaan yleisiä liikunnallisia taitoja, joilla opiskelija kykenee helpottamaan usein kasvuiän mukanaan tuomia kehonhallinnallisia ongelmia. Kurssiin sisällytetään eritasoisia harjoitteita, jolloin kurssille voivat osallistua erilaisia valmiuksia omaavat opiskelijat.

Lukiodiplomit

Kannustamme opiskelijoita suorittamaan lukiodiplomeita osana lukio-opintoja. Niillä on mahdollista osoittaa laajaa osaamista muissakin kuin ylioppilaskokeessa kirjoitettavissa aineissa. Hyvin suoritetusta lukiodiplomista on hyötyä moniin jatko-opintoihin pyrittäessä.

Opiskelijoilla on erinomaiset mahdollisuudet suorittaa lukiodiplomeita. Ne liittyvät sisällöllisesti lukiomme painotuksiin ja niihin voi valita joustavia polkuja. Polkuihin voi sisällyttää esimerkiksi kuoro- tai steel band -musisoinnin, näyttämöilmaisun, nykyaiteen, valokuvauksen, luovan kirjoittamisen tai verkkojulkaisun opiskelua. Lukiodiplomi voi tarkoittaa myös monipuolista syventymistä liikuntaan oman liikunta-aktiivisuuden siivittämänä.

Opetushallituksen ohjeiden mukainen lukiodiplomityö toteutetaan erillisellä diplomikurssilla, jonka aikana opiskelija saa perusteelliset ohjeet tehtävän suorittamista varten.

Kuvataiteen lukiodiplomi (KULD2)
Liikunnan lukiodiplomi (LILD4)
Median lukiodiplomi (MELD5)
Musiikki lukiodiplomi (MULD6)
Kirjallisuuden lukiodiplomi (KILD9)

Kuvataiteen lukiodiplomi (KULD2)

Ennen lukiodiplomin aloittamista tulee suorittaa vähintään neljä (4) kuvataiteen kurssia, jotka ovat KU1- kurssi, sekä kolme vapaavalintaista kurssia pakollisista, valtakunnallisista syventävistä tai koulukohtaisista soveltavista kursseista. Kuvataiteen päättötyö koostuu itsenäisesti toteutetuista töistä, portfolioista ja kirjallisesta tutkielmasta. Portfolio koostuu opiskelijan työskentelyyn liittyvistä luonnoksista, muistiinpanoista, lähdemateriaaleista yms. sekä työprosessin itsearvioinnista.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Kuvataiteen lukiodiplomi muodostuu teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta portfolioista. Lukiodiplomikurssilla opiskelija suorittaa valtakunnallisen kuvataiteen päättötyön. Opetushallitus antaa vuosittain valtakunnalliset tehtävät.

OPS2016 Soveltava kurssi

Liikunnan lukiodiplomi (LILD4)

Liikunnan lukiodiplomin suorituksessa noudatetaan opetushallituksen ohjeistusta. Lukiodiplomikurssilla opiskelija suorittaa valtakunnallisen liikunnan päättötyön. Opetushallitus antaa vuosittain tehtävät. Ennen lukiodiplomin aloittamista on suoritettava neljä liikunnan kurssia.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan liikunnassa. Liikunnan lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija pohtii monipuolisesti liikunnan merkitystä elämässään samalla kehittäen fyysistä toimintakykyään, liikunnallista erityisosaamistaan, harrastuneisuuttaan ja yhteistyökykyjään. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnan osioiden lisäksi liikunnallisen tutkielman sekä portfolion tekeminen. Liikunnan lukiodiplomi muodostuu liikuntakykyisyyden, liikuntatietojen, erityisosaamisen, harrastuneisuuden ja yhteistyötaitojen sekä portfolion muodossa tehtävän itsearvioinnin muodostamasta kokonaisuudesta.

OPS2016 Soveltava kurssi

Median lukiodiplomi (MELD5)

Mediaopinnot sisältyvät eri oppiaineisiin ja tarjoavat monipuolisia mediataitoja ja valmiuksia jatko-opintoihin. Mediaopintoihin sisältyy mm. lukion verkkolehden toimittamista ja muuta verkkojulkaisua ja kuvajournalismia sekä äidinkielen, kuvataiteen, yhteiskuntaopin ja musiikin kursseja. Mediaopinnoissa voi suorittaa erillisen lukiodiplomin. Mediaopintokokonaisuuteen kuuluvina kursseina voivat olla ÄI13, KU3, KU8, MU4, YH6 ja TA3. Lukiodiplomin osaksi voidaan harkinnanvaraisesti hyväksyä myös mediakokonaisuuden ulkopuolisia kursseja.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta mediaosaamisestaan ja harrastuneisuudestaan. Median lukiodiplomin tavoitteena on edistää opiskelijan monipuolisia media- ja vuorovaikutustaitoja sekä median välineiden, ilmaisukeinojen ja mahdollisuuksien luovaa käyttöä. Lisäksi edellytetään informaation kriittisen valinnan, tulkinnan, arvioinnin ja jäsentelyn taitoa, mediasuhteen pohdintaa ja median toimintaympäristön hahmottamista. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan valitsemaan tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Median lukiodiplomi on portfolion ja mediaesityksen muodostama kokonaisuus. Mediataitojen lukiodiplomin pohjana on opiskelijan lukioaikana suorittama vähintään neljä (4) mediaan liittyvää syventävää tai soveltavaa kurssia, joiden jälkeen opiskelija voi suorittaa lukiodiplomikurssin. Lukiodiplomikurssilla opiskelija suorittaa valtakunnallisen median lukiodiplomityön, laatii työsuunnitelman ja mediaelämäkerran sekä kirjoittaa esseen, joka sisältää itsearvioinnin. Lukiodiplomityö ja muu edellä mainittu materiaali kootaan arviointia varten portfolioiksi. Opetushallitus antaa vuosittain valtakunnalliset tehtävät.

OPS2016 Soveltava kurssi

Musiikin lukiodiplomi (MULD6)

Musiikin lukiodiplomi on valtakunnallinen musiikin päättötyö, jonka perustana on lukioaikainen musiikin harrastaminen ja opiskelu. Sen suorittamisen edellytyksenä on vähintään neljän musiikin kurssin suorittaminen, jotka ovat MU1-kurssi sekä kolme vapaavalintaista kurssia pakollisista, valtakunnallisista syventävistä tai koulukohtaisista soveltavista kursseista. Musiikin lukiodiplomi ei ole erillinen kurssi, vaan opiskelija suorittaa sen musiikin kurssien ulkopuolella opettajan ohjauksessa. Lukiodiplomi koostuu joko näytesalkkuun kootuista lukioaikaisista töistä tai musiikkiprojektista teksteinä ja audio- tai videodokumentteina, sekä näiden ja lukioaikaisen prosessin itsearvioinnista. Lukiodiplomi arvioidaan sekä numero-arvosanalla että sanallisesti ja siitä saa erillisen todistuksen.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa lukioaikanaan näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa. Opiskelija osoittaa musiikillista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin tai kokoamalla näytesalkun lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja -toiminnastaan. Musiikin lukiodiplomin voi toteuttaa joko yksin tai ryhmän jäsenenä. Kurssin

keskeiset sisällöt perustuvat musiikin lukiodiplomin erilaisiin toteutustapoihin ja osa-alueisiin. Musiikin lukiodiplomi muodostuu neljästä osasta, jotka ovat opiskelijan musiikillinen omaelämäkerta, musiikkiprojekti tai musiikillinen näytesalkku, yhteenveto ja arvioitsijoiden lausunto.

OPS2016 Soveltava kurssi

Kirjallisuuden lukiodiplomi (KILD9)

Lukiodiplomia varten opiskelijan pitää lukea vähintään 20 kirjaa. Klassikoista opiskelija valitsee 20 kirjaa, joista yhden tulee olla runokokoelman ja yhden näytelmän. Loput kymmenen voi muuten valita vapaasti listasta mutta vähintään yksi teos on luettava alkuperäiskielellä. Opiskelija lukee kirjoja omaan tahtiinsa ja pitää luetuista kirjoista lukupäiväkirjaa. Tämän lisäksi opiskelija valitsee seuraavista kolme itselleen sopivaa tehtävää: Kirjallisuusaiheinen essee, tutkielma, lukion verkkolehdessä julkaistava blogi, oma täysimittainen essee Pikku - Finlandia-kilpailuun, arvostelu kirjaston nettisivuille, oma kaunokirjallinen tuotos, kirjan dramatisointi näytelmäksi tai kuunnelmaksi, ryhmäkeskustelu, oma ehdotus tehtäväksi.

Kirjallisuusdiplomin tavoitteena on perehdyttää opiskelija monipuolisesti kaunokirjallisuuden maailmaan ja tukea sekä hänen lukuharrastustaan että lukion äidinkielen ja kirjallisuuden opintoja. Kirjallisuusdiplomin suorittaminen sopii opiskelijalle, joka haluaa tutustua ennakkoluulottomasti eri aika- ja tyylikausien kaunokirjallisiin teoksiin. Pääpaino luettavassa kirjallisuudessa on sekä koti- että ulkomaisilla klassikoilla mutta opiskelija voi kuitenkin valita myös monipuolisesti nykykirjailijoiden kirjoja. Kirjallisuusdiplomin suorittaminen antaa hyvät valmiudet opiskella joko kotimaista tai yleistä kirjallisuustiedettä yliopistoissa.

OPS2016 Soveltava kurssi

Maantiede

Lukiomme tarjoaa kaikki maantieteen valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit sekä ylioppilaskirjoituksiin valmentavan kertauskurssin. Osa maantieteen soveltavista kursseista toteutetaan maastossa Kirkkonummen ympäristössä. Aluetutkimuksen jatkokurssilla keskitytään globaaleihin ilmiöihin ja ongelmiin sekä niiden esiintymiseen maapallolla.

Pakollinen kurssi

Maailma muutoksessa (GE1)

Syventävät kurssit

Sininen planeetta (GE2)

Yhteinen maailma (GE3)

Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta (GE4)

Soveltavat kurssit

Maantieteen kertauskurssi (GE5)

Kehitysmaantiede (GE6)

Työkurssi (GE7)

Pakolliset kurssit

Maailma muutoksessa (GE1)

Kurssi perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssin aikana seurataan ajankohtaisuutisointia eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Kurssi käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä ja mahdollisuuksia hillitä, varautua, ennakoida sekä sopeutua riskeihin. Keskeisiä näkökulmia ovat ekososiaalinen kestävyys, kiertotalous ja globaalit kehityskysymykset.

Syventävät kurssit

Sininen planeetta (GE2)

Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kurssilla tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomeediaa hyväksi käyttäen tulkitsemaan luonnonmaisemia ja niiden syntyä. Kurssi perehdyttää luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

Yhteinen maailma (GE3)

Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana on luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta. Kurssilla tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomeediaa hyväksi käyttäen tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä maapallolla. Kurssi perehdyttää ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

Geomeedia – tutki, osallistu ja vaikuta (GE4)

Kurssi perehdyttää aiemmilla kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia kurssilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

Soveltavat kurssit

Maantieteen kertauskurssi (GE5)

Kurssilla kerrataan ja syvennetään aiemmillä kursseilla opittuja tietoja ja taitoja ylioppilaskirjoituksia varten.

Kehitysmaantiede (GE6)

Kurssilla tarkastellaan kehittyneisyyserojen syntyyn ja ilmenemiseen vaikuttavia syitä sekä niiden alueellista jakaantumista maapallolla. Keskeisiä teemoja ovat kehityksen mittaaminen, globalisaatio, kehitysyhteistyö sekä kehitysmaantieteellisen tiedon etsiminen ja prosessointi geomediaa apuna käyttäen.

Työkurssi (GE7)

Perehdytään maantieteellisiin menetelmiin ja syvennetään aiemmillä kursseilla opiskeltuja asioita.

Matematiikka

Porkkalan lukiossa on matematiikassa laaja ja monipuolinen kurssitarjonta. Tarjolla on valtakunnallisten pakollisten ja syventävien matematiikan kurssien lisäksi useita matematiikan koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja, jotka tarjoavat myös haasteita opiskelijoille.

Pakolliset kurssit MAA

Luvut ja lukujonot (MAY1)
Polynomifunktiot ja –yhtälöt (MAA2)
Geometria (MAA3)
Vektorit (MAA4)
Analyttinen geometria (MAA5)
Derivaatta (MAA6)
Trigonometriset funktiot (MAA7)
Juuri- ja logaritmifunktiot (MAA8)
Integraalilaskenta (MAA9)
Todennäköisyys ja tilastot (MAA10)

Syventävät kurssit MAA

Lukuteoria ja todistaminen (MAA11)
Algoritmit matematiikassa (MAA12)
Differensiaalilaskennan jatkokurssi (MAA13)

Soveltavat kurssit MAA

Pitkän matematiikan kertauskurssi (MAA14)
Talousmatematiikka (MAA15)
Geometrian ja vektoreiden täydennyskurssi (MAA16)
Analyysi (MAA17)

Pakolliset kurssit MAB

Luvut ja lukujonot (MAY1)
Lausekkeet ja yhtälöt (MAB2)
Geometria (MAB3)
Matemaattisia malleja (MAB4)
Tilastot ja todennäköisyys (MAB5)
Talousmatematiikka (MAB6)

Syventävät kurssit MAB

Matemaattinen analyysi (MAB7)
Tilastot ja todennäköisyys II (MAB8)

Soveltavat kurssit MAB

Lyhyen matematiikan kertauskurssi (MAB9)
Geometrian täydennyskurssi (MAB10)
Tutkivaa matematiikkaa (MAB11)
Matematiikan nivelkurssi (MAB12)
Pakollinen yhteinen kurssi MAA ja MAB

Pakollinen kurssi MAA/MAB

Luvut ja lukujonot (MAY1)

Matematiikan yhteisen opintokokonaisuuden tehtävänä on herättää opiskelijan kiinnostus matematiikkaa kohtaan muun muassa tutustuttamalla hänet matematiikan moninaiseen merkitykseen ihmiselle ja yhteiskunnalle sekä sen ainutlaatuisen ja kiehtovaan olemukseen tieteenalana. Tässä opintokokonaisuudessa opiskelijalla on tilaisuus vahvistaa pohjaa matematiikan opinnoilleen ja nähdä matematiikka hyödyllisenä ja käyttökelpoisena selitettäessä ja hallittaessa muun muassa yhteiskunnan, talouden ja luonnon tapahtumia ja tilanteita.

Pakolliset kurssit MAA

Polynomifunktiot ja –yhtälöt (MAA2)

Kurssilla opiskelija harjaantuu käsittelemään polynomifunktioita ja ratkaisemaan polynomiyhtälöitä ja –epäyhtälöitä

Geometria (MAA3)

Kurssilla opiskelija tutkii geometrisia kuvioita ja kappaleita sekä niiden ominaisuuksia. Kurssilla opitaan mm. sinilause ja kosinilause

Vektorit (MAA4)

Kurssilla opiskelija perehtyy vektorilaskennan perusteisiin ja oppii hyödyntämään vektoreita taso- ja avaruusgeometrian ongelmien ratkaisemisessa.

Analyyttinen geometria (MAA5)

Kurssilla opiskelija tutkii yhtälöiden avulla mm. pisteitä, suoria, ympyröitä ja paraabeleja. Opiskelija ratkaisee lisäksi itseisarvoyhtälöitä ja itseisarvoepäyhtälöitä sekä yhtälöryhmiä.

Derivaatta (MAA6)

Kurssilla opiskelija tutkii derivaatan avulla erilaisten polynomifunktioiden kulkua sekä määrittää niiden ääriarvoja ja nollakohtia. Lisäksi opiskelija laskee rationaalifunktioiden suurimman ja pienimmän arvon myös sovellusongelmien yhteydessä.

Trigonometriset funktiot (MAA7)

Kurssilla opiskelija tutustuu yksikköympyrän avulla trigonometrinen funktioiden symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksiin, oppii ratkaisemaan trigonometrisia yhtälöitä ja trigonometrinen funktioiden derivaattoja ja hyödyntämään trigonometrisia funktioita mallintamisessa.

Juuri- ja logaritmfunktiot (MAA8)

Kurssilla opiskelija tutkii juurifunktioita ja -yhtälöitä, eksponenttifunktiota ja -yhtälöitä, logaritmfunktioita ja -yhtälöitä.

Integraalilaskenta (MAA9)

Kurssilla opiskelija oppii ymmärtämään integraalifunktion käsitteen sekä määrittämään integraalien avulla mm. pinta-aloja ja tilavuuksia

Todennäköisyys ja tilastot (MAA10)

Kurssilla opiskelija perehtyy mm. todennäköisyyden käsitteeseen ja todennäköisyyksien laskusääntöihin, todennäköisyysjakaumaan, jakauman odotusarvoon sekä normaalijakaumaan. Opiskelija oppii lisäksi havainnollistamaan diskreettejä ja jatkuvia tilastollisia jakaumia sekä määrittämään ja tulkitsemaan jakaumien tunnuslukuja.

Syventävät kurssit

Lukuteoria ja todistaminen (MAA11)

Kurssilla opiskelija tutkii mm. erilaisia väitelauseita ja totuusarvoja, käyttää erilaisia todistusperiaatteita, tutkii kokonaislukujen jaollisuutta sekä määrittää kokonaislukujen suurimman yhteisen tekijän Eukleideen algoritmilla.

Algoritmit matematiikassa (MAA12)

Kurssilla opiskelija oppii syventämään algoritmista ajatteluaan käyttämällä teknisiä apuvälineitä algoritmien tutkimisessa ja laskutoimituksissa. Opiskelija oppii määrittämään numeerisesti muutosnopeutta ja pinta-alaa

Differentiaalilaskennan jatkokurssi (MAA13)

Kurssilla opiskelija syventää differentiaali- ja integraalilaskennan taitojen osaamistaan mm. funktion jatkuvuutta ja derivoituvuutta tutkimalla. Lisäksi opiskelija tutkii mm. käänteisfunktioita, funktioiden ja lukujonon raja-arvoa äärettömyydessä, sarjoja ja niiden summia.

Soveltavat kurssit

Pitkän matematiikan kertauskurssi (MAA14)

Kurssilla opiskelija kertaat pitkän matematiikan aiheita ylioppilaskirjoituksia ja jatko-opintoja varten.

Talousmatematiikka (MAA15)

Kurssilla opiskelija syventää prosenttilaskennan taitojaan, oppii ymmärtämään talouselämässä käytettyjä käsitteitä, kehittää matemaattisia valmiuksiaan oman taloutensa suunnitteluun mm. laina- ja verotuslaskelmien avulla. Kurssi vahvistaa laskennallista pohjaa yrittäjyyden ja taloustiedon opiskeluun sekä kykyä soveltaa tilastollisia menetelmiä aineistojen käsittelyssä

Geometrian ja vektoreiden täydennyskurssi (MAA16)

Kurssilla opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan vektorilaskennassa. Kurssilla käsitellään ristitulo sekä skalaarikolmitulo sekä harjoitellaan niiden käyttöä sovellustehtävissä. Kurssilla syvennetään myös avaruusgeometrian taitoja ja sovelletaan niitä eri kursseihin liittyvissä tehtävissä.

Analyysi (MAA17)

Kurssilla opiskelija syventää taitojaan integraalilaskennassa. Kurssilla käsitellään vaativampia integroimismenetelmiä mm. integroimista sijoitusmenetelmällä, osittaisintegrointia sekä murtofunktioiden integroimista osamurtohajotelman avulla. Kurssilla käsitellään myös approksimoinnin välineenä Taylorin polynomit. Lisäksi opiskelija oppii ratkaisemaan yksinkertaisia differentiaaliyhtälöitä, joihin päädytään usein kun pyritään laatimaan matemaattisia malleja useista luonnon tai tekniikan ilmiöistä.

Pakolliset kurssit MAB

Lausekkeet ja yhtälöt (MAB2)

Kurssilla opiskelija syventää erilaisten yhtälöiden ratkaisutaitojaan, tutkii erilaisten suureiden välisiä riippuvuuksia sekä ratkaisee ja tulkitsee erilaisten yhtälöiden graafisia ja algebrallisia tehtäviä, myös sovellustehtäviä.

Geometria (MAB3)

Kurssilla opiskelija ratkaisee tasokuvioihin ja kolmiulotteisiin kuvioihin liittyviä tehtäviä käyttämällä mm. kuvioden yhdenmuotoisuutta, suorakulmaisen kolmion trigonometriaa, Pythagoraan lausetta, kuvioden ja kappaleiden pinta-aloja sekä tilavuuksia.

Matemaattisia malleja (MAB4)

Kurssilla opiskelija etsii tehtävistä erilaisia säännönmukaisuuksia ja ratkaisee tehtäviä käyttäen erilaisia yhtälöitä, epäyhtälöitä ja matemaattisia malleja. Menetelminä käytetään mm. lineaarista ja eksponentiaalista mallia, potenssiyhtälöitä, eksponenttiyhtälöitä logaritmin avulla sekä aritmeettisen ja geometrisen jonon summaa.

Tilastot ja todennäköisyys (MAB5)

Kurssilla opiskelija perehtyy mm. diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukuihin, todennäköisyyslaskennan laskulakeihin ja kombinatoriikkaan. Opiskelija arvioi erilaisia regressiomalleja ja tekee ennusteita taulukkolaskentaohjelman avulla sekä käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan käsittelyssä ja tutkimisessa.

Talousmatematiikka (MAB6)

Kurssilla opiskelija perehtyy talouselämässä käytettyihin käsitteisiin, mm. indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muihin laskelmiin nettiä hyödyntäen. Opiskelija perehtyy oman talouden suunnitteluun ja hallintaan. Opiskelija saa lisäksi laskennallisen pohjan yrittäjyyden ja taloustiedon opiskeluun.

Syventävät kurssit

Matemaattinen analyysi (MAB7)

Kurssilla opiskelija tutkii derivaatan avulla mm. polynomifunktion kulkua, muutosnopeutta graafisin ja numeerisin menetelmin. Lisäksi opiskelija ratkaisee mm. erilaisten polynomifunktioiden suurimman ja pienimmän arvon.

Tilastot ja todennäköisyys II (MAB8)

Kurssilla opiskelija vahvistaa ja monipuolistaa tilastojen käsittelytaitojaan. Opiskelija perehtyy mm. normaalijakaumaan, toistokokeeseen, binomijakaumaan ja luottamusvälin käsitteeseen. Lisäksi opiskelija osaa käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan käsittelyssä ja todennäköisyysjakaumiin liittyvässä laskennassa.

Soveltavat kurssit

Lyhyen matematiikan kertauskurssi (MAB9)

Kurssin tavoite on kerrata lyhyen matematiikan keskeisimmät sisällöt, vahvistaa laskennallisia valmiuksia ja harjoitella laajempien tehtävien suorittamista lyhyen matematiikan ylioppilaskoetta varten.

Geometrian täydennyskurssi (MAB10)

Kurssin tavoite on syventää ja laajentaa tasogeometrian ja avaruusgeometrian taitoja sekä perehtyä analyyttiseen geometriaan. Käsitellään mm. sinilause, kosinilause ja yksikköympyrä sekä suora, ympyrä ja paraabeli yhtälöineen. Harjoitellaan näiden käyttöä sovellustehtävissä. Käytetään geometrian sovellusohjelmia.

Tutkivaa matematiikkaa (MAB11)

Kurssin tavoite on laajentaa opiskelijan käsitystä matematiikasta ja lisätä kiinnostusta matematiikkaan perehtyen erilaisiin matemaattisiin ongelmiin eri aikakausilta. Aiheina voidaan käsitellä esimerkiksi Fibonaccin luvut, kultainen leikkaus, fraktaalit, Caesarin salakirjoitus, Eratostheneen seula, Pythagoraan luvut, täydelliset luvut, Hippokrateen kuunsirpit, Platonin kappaleet, luku pii, neliväriongelma, symmetria, geometrian piirtäminen sekä matematiikan esteettisyys. Työskentelytapa on tutkiva.

Matematiikan nivelkurssi (MAB12)

Kurssin tavoite on vahvistaa matemaattisia valmiuksia erityisesti lukion lyhyen matematiikan aloittamiseen ja saada matematiikasta myönteisiä oppimiskokemuksia. Kurssilla harjoitellaan mm. peruslaskutoimituksia, murtolukuja, polynomeja, yhtälöitä ja lukujonoja.

Musiikki

Lukiomme musiikin opinnot tarjoavat elämyksiä, taitoja ja tietoja, jotka lisäävät opiskelijan musiikillista tietämystä ja osaamista ja rohkaisevat häntä musiikin harrastamiseen. Keskeisiä ovat opiskelijan oma ilmaisu, luovuus, vuorovaikutustaidot ja myönteiset kokemukset.

Yhdessä musisoiminen on ainutlaatuista ryhmätoimintaa, joka vahvistaa sosiaalisia ja kommunikaatiotaitoja. Laulamisen ja soittamisen ohella eri kursseilla pääsee tutustumaan mm. suomalaisen musiikin monipuolisuuteen, erilaisiin musiikkikulttuureihin ja musiikkiin viestinnän välineenä. Oppilas voi myös keskittyä laulamiseen sekä osallistua steelband-orkesteriin. Porkkalan lukiossa voi suorittaa musiikin lukiodiplomin.

Pakolliset kurssit

Musiikki ja minä (MU1)

Moniääninen Suomi (MU2)

Syventävät kurssit

Ovet auki musiikille (MU3)

Musiikki viestii ja vaikuttaa (MU4)

Soveltavat kurssit

Musiikkiprojekti (MU5)

Bändipaja (MU6)

Laulukurssi (MU7)

Porkkala Steel Band (MU8)

Musiikkiprojektin valmistelukurssi (MU9)

Rytmikurssi (MU10)

Pakolliset kurssit

Musiikki ja minä (MU1)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää omat tapansa toimia musiikin alueella. Osallistumalla musiikilliseen toimintaan hän saa kokemuksia musisoinnista, syventää omaa osaamistaan ja pohtii asemaansa musiikin kuuntelijana, tulkitsijana, tekijänä ja kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Omakohtaisen musiikkisuhteen kautta opiskelija ymmärtää musiikin merkityksiä elämässä ja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan. Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ajattelun ja ilmaisun välineenä. Kurssilla syvennetään musiikin ja musiikkikäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla. Opiskelija oppii tarkkailemaan ääniympäristöään ja perehtyy kuulonhuoltoon.

Moniääninen Suomi (MU2)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Opiskelija tutkii erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja sekä oppii ymmärtämään niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssin toteuttamisessa otetaan myös huomioon, että suomalaiset musiikkikulttuurit ovat osa eurooppalaista ja globaalia musiikkimaailmaa. Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisoimista ja kuuntelua. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman taiteellisen ilmaisun sekä kuuntelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Musiikkiohjelmistoon valitaan eri musiikinlajeja populaari- ja taidemusiikista perinnesävelmusiikkiin.

Syventävät kurssit

Ovet auki musiikille (MU3)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen uusia musiikinlajeja, musiikkityylejä ja -kulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Hän tarkastelee eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja oppii ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Opiskelija kehittää musisoitaitojaan sekä taitojaan hankkia ja käsitellä tietoa. Kurssin voi suorittaa myös projektina.

Musiikki viestii ja vaikuttaa (MU4)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa, monimediaisissa tieto- ja viestintäympäristöissä sekä yhteiskunnassa. Opiskelija tutkii musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen ja perehtyy tarkemmin musiikin käyttötapoihin esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä tai verkkoympäristöissä muutaman rajatun näytteen avulla. Sisältöjen tarkastelussa painottuu pyrkimys kokonaisuuksien

ymmärtämiseen. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa materiaalia tai tuottamalla sitä itse. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

Soveltavat kurssit

Musiikkiprojekti (MU5)

Musiikkiprojekti on ryhmän itsensä suunnittelema, käsikirjoittama ja toteuttama musiikinäytelmä. Projektiin voi tulla näyttelemään, laulamaan, soittamaan, miksaamaan, suunnittelemaan valot ja äänet, puvustamaan sekä lavastamaan. Kurssi on tarkoitettu toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoille. Projekti esitetään yleisölle jakson lopussa. Kurssi voidaan arvioida numerolla. Musiikkiprojektiin tulijat käyvät ensin valmistavan MU9 -kurssin.

Bändipaja (MU6)

Bändipajassa tutustutaan pop- ja rockmusiikin eri tyyleihin yhdessä soittamalla ja laulamalla. Kurssin kappaleet valitaan yhdessä. Bändipaja on tarkoitettu sekä laulajille että soittajille. Kurssi voidaan arvioida numerolla.

Laulukurssi (MU7)

Laulukurssilla lauletaan, yhdessä, kuorona, lauluyhtyeinä, sooloina. Opitaan äänenkäytön perusasioita kuten hengitystekniikkaa ja äänenmuodostusta. Kappaleet valitaan yhdessä. Esiinnytään lukion juhlissa. Ei laulukoetta!

Porkkala Steel Band (MU8)

Lukion steelbänd eli öljytynnyriorkesteri tarjoaa erityisen mahdollisuuden yhteissoittoon. Käytännön tekemisen kautta kurssilla karttuu myös opiskelijan musiikintuntemus. Soittokappaleet valitaan yhdessä. Esiinnytään lukion juhlissa.

Musiikkiprojektin valmistelukurssi (MU9)

Valmistava kurssi musiikkiprojektin MU5 valinneille. Kurssilla musiikkiprojektiryhmä tutustuu toisiinsa ilmaisutaidon leikkien ja pelien avulla. Kokeillaan improvisointia, opitaan oleellista näyttämötyöskentelystä ja kehitellään yhdessä projektin juoni ja pohjustetaan dramaturgia. Etsitään tai tehdään tarinaan sopivat musiikit.

Rytmikurssi (MU10)

Rytmikurssilla keskitytään erilaisiin rytmimaisemiin ja rytmimusiikkeihin. Teemoina esim. afro, lattarit (samba, son, reggae) jne. Pääpaino erilaisissa rytmisoittimissa ja komppikitaroinnissa, kokeillaan myös bodypercussiota ja perkussiivista äänenkäyttöä. Kurssi voidaan arvioida numerolla.

Opintojenohjaus

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa lukio-opinnoissa ja huolehtia siitä, että opiskelijalla on sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee siirtyessään jatko-opintoihin ja työelämään. Opinto-ohjaukseen kuuluu yksi pakollinen kurssi sekä syventävä kurssi ja soveltavia kursseja

Pakolliset kurssit

Minä opiskelijana (OP1)

Jatko-opinnot ja työelämä (OP2)

Soveltavat kurssit

Opi oppimaan (OP3)

Jatko-opinto –ja työelämä portfolio (OP4)

Pakolliset kurssit

Minä opiskelijana (OP1)

Tutustut lukio-opintojen käytänteisiin, opintojen- ja ylioppilastutkinnon rakenteeseen ja jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelun kannalta keskeisiin tietolähteisiin ja hakujärjestelmiin. Kartoitat omia vahvuuksiasi ja kiinnostusten kohteita ja teet henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman ja jatko-opintosuunnitelman ja tutustut koulutuspaikkoihin.

Jatko-opinnot ja työelämä (OP2)

Perehdyt syvällisemmin jatko-opintoihin ja työelämään liittyviin kysymyksiin omien opinto- ja urasuunnitelmien näkökulmasta. Tutustut koulutuspaikkoihin ja työelämään. Kurssin aikana opit työnhaun taitoja sekä osaat hakeutua jatkokoulutukseen.

Soveltavat kurssit

Opi oppimaan (OP3)

Kurssi on tarkoitettu oppimisesta ja opiskelutaitojen kehittämisestä kiinnostuneille sekä niille, joilla on oppimiseen liittyviä vaikeuksia. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssin aihepiirejä ovat mm. ajankäyttö, motivaatio, essee-vastaus, muistiinpanot, lukemisen ja kirjoittamisen strategiat, oppimisvaikeuksien voittaminen.

Jatko-opinto –ja työelämä portfolio (OP4)

Kurssilla jatkat oman tulevaisuutesi pohdintaa ja suunnittelua itsenäisesti kerättävien osasuoritusten avulla. Kurssiin pitää sisällyttää sekä jatko-opintoihin että työelämään liittyviä suoritteita. Raportoit kokemuksesi portfolioon.

Psykologia

Psykologian opiskelun tarkoituksena on tutustua psykologiaan tieteenä sekä perehtyä kattavasti ihmisen psyykkisiin toimintoihin.

Pakolliset kurssit

Psyykkinen toiminta ja oppiminen (PS1)

Syventävät kurssit

Kehittyvä ihminen (PS2)

Tietoa käsittelevä ihminen (PS3)

Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys (PS4)

Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (PS5)

Soveltavat kurssit

Psykologian tutkimuskurssi (PS6)

Kriisipsykologia (PS7)

Psykologian kertauskurssi (PS8)

Pakolliset kurssit

Psykykinen toiminta ja oppiminen (PS1)

Tutustutaan psykologiaan, joka on yksilön tavoitteellista toimintaa tutkiva tiede. Aihepiirejä ovat mm. psykikkisen tasapainon ylläpito, tehokkaat opiskelumenetelmät ja psykologinen tutkimus. Kurssilla perehdytään johonkin valinnaiseen ilmiöön, kuten aggressiivisuus, jännittäminen, riippuvuudet, syömiskäyttäytyminen, sosiaalinen vuorovaikutus, onnellisuus tai rakkaus.

Syventävät kurssit

Kehittyvä ihminen (PS2)

Kehityopsykologia tutkii yksilön fyysis-motorista, sosio-emotionaalista ja kognitiivista kehitystä koko elämänsä aikana, varsinkin lapsuudessa ja nuoruudessa. Tutkimuskohteina ovat esim. ajattelun ja toiminnanohjauksen kehitys ja identiteetti (henkilökohtainen, sosiaalinen ja kulttuurinen identiteetti, sukupuoli-identiteetti ja seksuaalisuuden kehittyminen).

Tietoa käsittelevä ihminen (PS3)

Kurssin aihepiiriin kuuluvat kognitiiviset - eli tiedonkäsittelytoiminnot, kuten tarkkaavaisuus, muisti ja ongelmanratkaisu. Kurssilla tutustutaan kognitiivisten toimintojen hermostolliseen perustaan ja aivotutkimusmenetelmiin.

Tunteet, psykkinen hyvinvointi ja mielenterveys (PS4)

tunteiden muodostuminen ja vähintään yhden tunteen biologinen perusta tunteet psykologisen tutkimuksen kohteena tunteiden universaalisuus ja kulttuurisidonnaisuus tunteiden merkitys itseymmärryksen välineenä psykkinen hyvinvointi ja psykikkisen tasapainon ylläpitäminen uni ja nukkuminen hyvinvoinnin osatekijöinä stressi, kriisit ja niistä selviytymisen keinot keskeiset mielenterveyden ongelmat ja niiden hoito mielenterveyden ongelmien syntyä selittäviä tekijöitä sosiaalisen ympäristön merkitys yksilön hyvinvoinnille

Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (PS5)

Kurssilla tarkastellaan persoonallisuutta ja yksilöllisyyttä ja niiden rakentumista sosiaalisessa ympäristössä. Erilaiset persoonallisuuden tutkimisen ja kuvaamisen menetelmät, kuten persoonallisuusteoria ja -testit, ja tilannetekijöiden ja ryhmäilmiöiden vaikutus yksilöiden toimintaan antavat mielenkiintoista tietoa yksilöiden välisistä eroista.

Soveltavat kurssit

Psykologian tutkimuskurssi (PS6)

Kurssilla perehdytään psykologiseen tutkimukseen ja sen tekemiseen, analysoidaan ja kirjoitetaan tieteellisiä tekstejä. Kurssilla on mahdollista tehdä ja raportoida oma pienimuotoinen harjoitustutkimus.

Kriisipsykologia (PS7)

Kurssin sisällöt ovat: kriisien määrittely ja luonnehdinta, kriisien ennakointi ja ehkäisy, toiminta kriisitilanteissa, kriisistä selviytyminen, ajankohtaiset kriisit ja kriisit mediassa. Kurssilla käytetään monipuolisia yksilöllisiä, yhteisöllisiä ja toiminnallisia työtapoja.

Psykologian kertauskurssi (PS8)

Kurssilla kerrataan monipuolisesti pakollisten, syventävien ja soveltavien kurssien keskeiset sisällöt ja harjoitellaan monipuolisesti ylioppilaskirjoitusten tehtävätyyppejä.

Ranska

200 miljoonaa ihmistä viidessä maanosassa puhuu ranskaa. Ranskan kieli on yksi Euroopan unionin työskentelykielistä. Sitä käytetään kansainvälisissä kokouksissa, ja se on diplomaattien käyttämä kieli. Ranskan kielen taitoisista tekniikan asiantuntijoista on EU:ssa kysyntää.

Syventävät kurssit RAB2

Elämän tärkeitä asioita (RAB21)

Monenlaista elämää (RAB22)

Hyvinvointi ja huolenpito (RAB23)

Kulttuuri ja mediat (RAB24)

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (RAB25)

Yhteinen maapallomme (RAB26)

Kansainvälinen toiminta (RAB27)

Viesti puhuen ja kirjoittaen (RAB28)

Syventävät kurssit RAB3

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (RAB31)

Matkalla maailmassa (RAB32)

Elämän tärkeitä asioita (RAB33)

Monenlaista elämää (RAB34)

Hyvinvointi ja huolenpito (RAB35)

Kulttuuri ja mediat (RAB36)

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (RAB37)

Yhteinen maapallomme (RAB38)

Kansainvälinen toiminta (RAB39)

Viesti puhuen ja kirjoittaen (RAB310)

Syventävät kurssit RAB2

Elämän tärkeitä asioita (RAB21)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (RAB22)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (RAB23)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

Kulttuuri ja mediat (RAB24)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (RAB25)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin

Yhteinen maapallomme (RAB26)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Kansainvälinen toiminta (RAB27)

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla

Viesti puhuen ja kirjoittaen (RAB28)

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan

Syventävät kurssit RAB3

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (RAB31)

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

Matkalla maailmassa (RAB32)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamis tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

Elämän tärkeitä asioita (RAB33)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (RAB34)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (RAB35)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

Kulttuuri ja mediat (RAB36)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (RAB37)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin

Yhteinen maapallomme (RAB38)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Kansainvälinen toiminta (RAB39)

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla

Viesti puhuen ja kirjoittaen (RAB310)

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan

Ruotsi - toinen kotimainen kieli

Lukiossa voi hankkia itselleen hyvän ja toimivan ruotsin kielen taidon työelämää ja jatko-opintoja varten. Tietyissä ammateissa sekä julkisella että yksityisellä puolella edellytetään ruotsin kielen osaamista, ja yritysmaailmassa ruotsin osaamista lähes aina pidetään meriittinä.

Pakolliset kurssit RUA

Ruotsinkielinen maailmani (RUA1)
Ihminen verkostoissa (RUA2)
Pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä (RUA3)
Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (RUA4)
Tiede ja tulevaisuus (RUA5)
Opiskelu, työ ja toimeentulo (RUA6)

Syventävät kurssit RUA

Kestävä elämäntapa (RUA7)
Viesti ja vaikuta puhuen (RUA8)

Soveltavat kurssit RUA

Aktuellt (RUA9)
Abi-ruotsi: Kertausta yo-kokeeseen (RUA10)
Kieliopin tehokurssi (RUA11)

Pakolliset kurssit RUB

Minun ruotsini (RUB1)
Hyvinvointi ja ihmissuhteet (RUB2)
Kulttuuri ja mediat (RUB3)
Monenlaiset elinympäristömme (RUB4)
Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi (RUB5)

Syventävät kurssit RUB

Viesti ja vaikuta puhuen (RUB6)
Kestävä elämäntapa (RUB7)

Soveltavat kurssit RUB

Aktuellt (RUB8)
Kertausta ja vahvistusta B-ruotsiin (RUB9)
Nivelkurssi: Kohennusta ruotsiin (RUB10)

Pakolliset kurssit RUA

Ruotsinkielinen maailmani (RUA1)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita ruotsin kielen opiskelulle ja etsitään autenttisia ruotsinkielisiä kielenkäyttöympäristöjä sekä keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin, harrastuksiin, kiinnostuksen kohteisiin ja kielenkäyttötarpeisiin.

Ihminen verkostoissa (RUA2)

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen pohjoismaisessa kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä (RUA3)

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiirinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, ruotsinkieliset mediat sekä luova toiminta.

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (RUA4)

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta ruotsin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa.

Tiede ja tulevaisuus (RUA5)

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista.

Opiskelu, työ ja toimeentulo (RUA6)

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa ruotsin kielellä myös Opiskelu, työ ja toimeentulo (RUA6) muualla kuin Suomessa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpäiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

Syventävät kurssit

Kestävä elämäntapa (RUA7)

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävän elämäntavan näkökulmista ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

Viesti ja vaikuta puhuen (RUA8)

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Soveltavat kurssit

Aktuellt (RUA9)

Kurssilla käsitellään ajankohtaista uutis- ja muuta materiaalia, kuten sanomalehtiä, TV:tä, sähköisiä tietoverkkoja. Harjoitellaan intensiivisesti kielitaidon eri osa-alueita opiskelijoiden toiveiden mukaan. Kurssi on suotava ottaa opintojen loppuvaiheessa, kun pakolliset kurssit on suoritettu. Yo-kirjoitukseen valmentava. Opiskelijan pyynnöstä kurssi voidaan arvioida numerolla.

Abi-ruotsi: Kertausta yo-kokeeseen (RUA10)

Ylioppilaskokeeseen valmistavalla kurssilla opiskelija kerta monipuolisesti rakenteita ja kielioppia. Aiheina ovat yhteiskunta, politiikka ja ajankohtaiset tapahtumat. Kurssilla opiskelija tekee runsaasti kuunteluharjoituksia. Opiskelijan pyynnöstä kurssi voidaan arvioida numerolla.

Kieliopin tehokurssi (RUA11)

Pakollisten kurssien kieliopin kertauskurssi, jolla kerrataan myös sanastoa. Kurssi on tarkoitettu etupäässä toisen vuoden opiskelijoille ja sopii hyvin myös abeille. Kurssin voi valita, kun RUA4-kurssi on suoritettu. Opiskelijan pyynnöstä kurssi voidaan arvioida numerolla.

Pakolliset kurssit RUB

Minun ruotsini (RUB1)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Pohditaan ruotsin kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia matkailuun ja arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja. Käsiteltävät aihepiirit liittyvät nuorten omiin kiinnostuksen kohteisiin sekä tarpeisiin käyttää kieltä erityisesti suullisissa viestintätilanteissa.

Hyvinvointi ja ihmissuhteet (RUB2)

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen ja niistä suoriutumiseen tarvittavia strategioita. Harjoitellaan taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Kurssilla pohditaan eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille

Kulttuuri ja mediat (RUB3)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Monenlaiset elinympäristömme (RUB4)

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta.

Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi (RUB5)

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

Syventävät kurssit RUB

Viesti ja vaikuta puhuen (RUB6)

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kurseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Kestävä elämäntapa (RUB7)

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

Soveltavat kurssit

Aktuellt (RUB8)

Käsitellään ajankohtaista uutis- ja muuta materiaalia (sanomalehdet, TV, sähköiset tietoverkot). Harjoitellaan intensiivisesti kielitaidon eri osa-alueita oppilaiden toiveiden mukaan. Suositellaan otettavaksi opintojen loppuvaiheessa, kun pakolliset kurssit on suoritettu. Yo-kirjoituksiin valmentava.

Kertausta ja vahvistusta B-ruotsiin (RUB9)

Kurssilla kerrataan monipuolisesti kielioppia ja sanastoa ja hyödynnetään myös ajankohtaista materiaalia. Tehdään runsaasti kuunteluharjoituksia

Nivelkurssi: Kohennusta ruotsiin (RUB10)

Kurssi on tarkoitettu käytäväksi heti opintojen alussa tai ensimmäisten kurssien tukena. Kurssilla kerrataan kieliopin perusasioita mm. substantiivien, adjektiivien ja verbien taivutusta sekä sanajärjestystä. Kiinnitetään huomiota eri oppimistekniikoihin.

Saksa

Pakolliset kurssit SAA

- Kieli ja maailmani (SAA1)
- Ihminen verkostoissa (SAA2)
- Kulttuuri-ilmiöitä (SAA3)
- Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (SAA4)
- Tiede ja tulevaisuus (SAA5)
- Opiskelu, työ ja toimeentulo (SAA6)

Syventävät kurssit SAB2

- Elämän tärkeitä asioita (SAB21)
- Monenlaista elämää (SAB22)
- Hyvinvointi ja huolenpito (SAB23)
- Kulttuuri ja mediat (SAB24)
- Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SAB25)
- Yhteinen maapallomme (SAB26)
- Kansainvälinen toiminta (SAB27)
- Viesti puhuen ja kirjoittaen (SAB28)

Syventävät kurssit SAB3

- Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (SAB31)
- Matkalla maailmassa (SAB32)
- Elämän tärkeitä asioita (SAB33)
- Monenlaista elämää (SAB34)
- Hyvinvointi ja huolenpito (SAB35)
- Kulttuuri ja mediat (SAB36)
- Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SAB37)
- Yhteinen maapallomme (SAB38)

Pakolliset kurssit SAA

Kieli ja maailmani (SAA1)

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita kohdekielen opiskelulle ja pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta ja kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista.

Ihminen verkostoissa (SAA2)

Kurssilla syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Kulttuuri-ilmiöitä (SAA3)

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, kohdekieliset mediat sekä luova toiminta.

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (SAA4)

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta kohdekielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia.

Tiede ja tulevaisuus (SAA5)

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja toimeentulo (SAA6)

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa.

Syventävät kurssit SAB2

Elämän tärkeitä asioita (SAB21)

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (SAB22)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (SAB23)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin erilaisiin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista.

Kulttuuri ja mediat (SAB24)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SAB25)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

Yhteinen maapallomme (SAB26)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Kansainvälinen toiminta (SAB27)

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella.

Viesti puhuen ja kirjoittaen (SAB28)

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Syventävät kurssit SAB3

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (SAB31)

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

Matkalla maailmassa (SAB32)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

Elämän tärkeitä asioita (SAB33)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (SAB34)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (SAB35)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin erilaisiin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista.

Kulttuuri ja mediat (SAB36)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai - alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SAB37)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

Yhteinen maapallomme (SAB38)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Taiteiden väliset kurssit

Soveltavat kurssit

Monitaiteellinen musiikkiprojekti (TA1)

Nykytaiteen keinoin (TA2)

Taidetta kaikilla aisteilla (TA3)

Soveltavat kurssit

Monitaiteellinen musiikkiprojekti (TA1)

Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajatteluaan ja ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Tavoitteena on, että kurssin aikana opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ryhmässä tai itsenäisesti taiteelliseen ilmaisuun liittyvän kokonaisuuden. Kokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelija soveltaa ja yhdistää aiemmin hankkimaansa kulttuurista, musiikillista ja muuta taiteellista osaamista. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppii toimimaan kokonaisuuden kannalta mielekkäällä tavalla. Kokonaisuuden toteutuksessa voi käyttää myös kehittyvän teknologian tarjoamia taiteellisen ilmaisun keinoja. Kurssin tavoitteita Porkkalan lukiossa toteuttaa musiikkiprojekti (MU5).

Nykytaiteen keinoin (TA2)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija syventää omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin nykytaiteelle ominaisin keinoin. Opiskelijat tutkivat kulttuurisia ilmiöitä eri taiteenalojen ilmaisun keinoja käyttämällä ja soveltamalla. Kurssilla hyödynnetään visuaalisuuden rinnalla myös muita tiedon tuottamisen tapoja. Opiskelijat syventyvät erilaisiin käsityksiin taiteen tehtävästä. Kurssilla tarkastellaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Taidetta käytetään osallistumisen ja vaikuttamisen muotona. Tutkittavat ilmiöt sekä käytettävät välineet, teknologiat ja ilmaisun keinot valitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Kurssilla toteutetaan monitaiteellisia teoksia, produktioita ja esityksiä erilaisiin ympäristöihin. Kurssi tavoitteita Porkkalan lukiossa toteuttaa nykytaiteen työpaja (KU5).

Taidetta kaikilla aisteilla (TA3)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä. Kurssilla tarkastellaan taiteiden ja kulttuurien suhdetta sekä taiteen merkityksiä omassa elämässä, yhteiskunnassa ja maailmassa. Opiskelijoille merkityksellisiä teemoja ja aihepiirejä tutkitaan eri taiteenalojen keinoin ja niitä yhdistellen. Kurssi toteutetaan vähintään kahden taiteenalan välisenä kokonaisuutena. Kurssin keskeisiä sisältöjä voidaan valita myös aihekokonaisuuksista. Kurssi toteutetaan osana Porkkalan lukion taidepainotusta eri taideaineiden yhteisenä kurssina. Kurssilla opiskelija saa kokemuksen perinteisten koulun taideaineiden rajoja ylittävästä ja rikkovasta työskentelystä ryhmän jäsenenä. Tavoitteena on tutustuttaa opiskelijoita taideilmaisun muotoihin, jotka edellyttävät monialaista luovuutta, osaamista ja yhteistyötä. Erityisesti kurssin sisällöissä voidaan huomioida elokuvailmaisua tuottamalla lyhytelokuva opiskelijoiden valitsemasta ajankohtaisesta ilmiöstä äidinkielen, ilmaisutaidon, kuvataiteen ja musiikin yhteistyönä. Esimerkkejä kurssin mahdollisesta toteutuksesta ovat myös musiikin ja ilmaisutaidon integraatiokurssi 'Lauluista tarinoiksi', jonka ajatus on nostaa lauluista ja niiden teksteistä nousevat tarinat näyttämölle, tai kuvataiteen ja luovan kirjoittamisen kurssi 'Kuvista sanoiksi - sanoista kuviksi', jossa opiskelijoiden tekstejä kuvitetaan eri menetelmin ja kuvia sanoitetaan ja käytetään inspiraation lähteenä kirjoittamisessa. Taiteiden välisen vuorovaikutuksen tuloksia valmistetaan yleisölle esitettäväksi.

Teemaopinnot

Syventävät kurssit

Monitieteinen ajattelu (TO1)

Tutkiva työskentely teknologialla (TO2)

Osaaminen arjessa (TO3)

Soveltavat kurssit

Opiskelijan tieto- ja viestintäteknikka (TO4)

Tutortoiminta (TO5)

Yhteisötoiminta (TO6)

Opiskelijakuntatoiminta (TO7)

Opintomatka (TO8)

Syventävä perehtyminen teema-alueeseen (TO9)

Syventävä perehtyminen teema-alueeseen (TO10)

Luonnontuntemus (TO11)

Tieteentuntemus (TO12)

Teknologiantuntemus (TO13)

Taiteentuntemus (TO14)

Oppilaitoksen sisäinen teemakurssi (TO15)

Syventävät kurssit

Monitieteinen ajattelu (TO1)

Kurssi integroi lukion tiedeperustaista opiskelua valitun aiheen tai ilmiön pohjalta. Teema-alueita voidaan tarvittaessa rajata käsiteltäväksi esimerkiksi luonnontieteellisistä tai humanistis-yhteiskunnallisista näkökulmista, mutta sitä voidaan toteuttaa myös hyvin laaja-alaisesti monitieteistä ajattelua tukien. Kurssin toteutuksesta päätetään lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvassa lukuvuosittaisessa suunnitelmassa, jolloin myös sen sisällölliset tavoitteet voidaan täsmentää.

Tutkiva työskentely teknologialla (TO2)

Kurssi voidaan suorittaa yksilöllisesti, tiiminä tai muutoin ryhmätyönä ja tutkittava aihe tai ilmiö sovitaan opiskelijoiden kiinnostuksen aiheita huomioiden siten, että se soveltuu sisällöllisesti lukion oppimäärän opintoihin ja että se tarjoaa luontevasti mahdollisuuksia hyödyntää teknologiaa/teknologioita opiskelun käytännöissä. Luonteenomaista toteutuksella on tutkiva ote työskentelyssä. Opiskelijan tieto- ja viestintäteknologian kurssilla (TO4) hankitut taidot on sovellettavissa tämän kurssin tarpeisiin. Kurssilla tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään tiedon hankinnassa sekä sisällön tuottamisessa ja esittämisessä. Samalla opetellaan sisällön mukaisia teknologioita.

Osaaminen arjessa (TO3)

Porkkalan lukiossa kurssi TO3 voidaan suorittaa osasuorituksina lukio-opintojen aikana siten, että osasuorituksia kootaan lukion omasta sekä hyväksilukemisen kautta koulun ulkopuolella annetusta koulutuksesta. Ulkopuolisen koulutuksen tulee olla vakiintuneen organisaation tarjoamaa koulutusta, joka laadultaan ja vaatimustasoltaan soveltuu lukiokurssin osaksi ja josta opiskelija saa luotettavan todistuksen. Kurssin osaksi voidaan osaamisen tunnustamisella lukea muu luotettavalla tavalla osoitettu osaaminen arjen taidoissa. Kaikki kurssiin luettavat osasuoritukset tulee toteutua lukio-opintojen aikana. Koulu arvioi riittävien dokumenttien perusteella kunkin osasuorituksen tuntimääräisen osuuden TO3-kurssin kokonaisuudesta (38 tuntia). Opiskelija voi pyytää ennen ulkopuolella tehtävää osasuoritusta koululta arvion kurssiin luettavasta tuntimäärästä. Koulu informoi mahdollisuuksien mukaan etukäteen kurssiin hyväksyttävistä osasuorituksista.

Soveltavat kurssit

Opiskelijan tieto- ja viestintäteknikka (TO4)

Kurssin tavoitteena on perehdyttää opiskelija lukio-opinnoissa tarvittavien ja opiskelua tukevien ohjelmien, oppimisympäristöjen, sähköisen koejärjestelmän sekä digitaalisten työtapojen käyttöön. Kurssin aikana on tarvittaessa mahdollista tehdä integroivaa yhteistyötä eri oppiaineita tukien.

Tutortoiminta (TO5)

Kurssi suoritetaan toimimalla aktiivisesti lukion tutorina yhden lukuvuoden ajan. Lisäksi hyväksytty kurssi edellyttää osallistumista lukion järjestämään tutor-koulutukseen edellisen lukuvuoden aikana.

Yhteisötoiminta (TO6)

Kurssi muodostuu erillissuorituksista lukio-opintojen aikana. Erillissuoritusten yhteinen piirre on opiskelijan aktiivinen toiminta yhteisön jäsenenä lukion yhteisöllistä ja osallistavaa toimintakulttuuria tukien. Suorituksiin voi sisällyttää esimerkiksi toiminnan senioritutorina, erilaisia vastuutehtäviä oppilaitoksen projekteissa, teemapäivissä ja muussa vastaavassa toiminnassa, lukion edustamista koulun ulkopuolella tai esiintymisiä koulun tilaisuuksissa. Kurssiin ei voi sisällyttää koulun ulkopuolista toimintaa.

Opiskelijakuntatoiminta (TO7)

Kurssi koostuu opiskelijan aktiivisesta toiminnasta lukion opiskelijakunnan hallituksen jäsenenä vähintään yhden lukuvuoden ajan. Hyväksytty suoritus edellyttää säännöllistä osallistumista opiskelijakunnan hallituksen kokouksiin sekä oman osuuden tekemistä yhdessä sovitusta tehtävistä. Kurssisuorituksen kirjaamisesta ja arvioinnista opiskelijoille annettujen kriteerien mukaisesti vastaa opiskelijakunnan hallituksen ohjaava opettaja.

Opintomatka (TO8)

Opiskelijan osallistuessa lukion järjestämälle opintomatkalle hänelle voidaan hyväksyä matkasta erillinen teemakurssisuoritus (TO8) mikäli matka ei jo sisälly muuhun kurssiin. Hyväksytty kurssisuoritus edellyttää opiskelijalta aktiivista osallistumista matkan aikaiseen ja sitä edeltävään kurssin ohjelmaan sekä tarvittaessa erillistä kirjallista tai muutoin toteutettavaa raportointia kurssista. Opintomatka voi liittyä yksittäiseen oppiaineeseen tai se voidaan toteuttaa eri oppiaineiden yhteisenä, laaja-alaisena kokonaisuutena.

Syventävä perehtyminen teema-alueeseen (TO9)

Opiskelija suorittaa kurssin syventymällä itsenäisesti opettajan kanssa sovittuun aiheeseen, joka voi liittyä yksittäiseen tai useampaan oppiaineeseen. Kurssista tehdään suunnitelma, jossa opiskelija ja opettaja sopivat opiskeltavasta aineistosta ja osaamisen näytöistä. Kurssin arviointia varten tulee sopia erilaisista tavoista osoittaa aineiston riittävä hallinta. Kurssin arvioiva opettaja vastaa siitä, että opiskeltava aineisto sekä opiskelijalta vaadittavat näytöt vastaavat laajuudeltaan ja vaatavuudeltaan lukion kurssia. Kurssi voidaan suorittaa vain ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti ja sovitussa aikataulussa. Kurssi on tarkoitettu opiskelijalle, joka on lukiossa osoittanut suunnitelmaan liittyviin opintoihin erityistä kiinnostusta ja harrastuneisuutta. Oikeuden kurssin suorittamiseen antaa rehtori opettajaa kuultuaan. Opiskelija voi sisällyttää lukio-opintoihinsa enintään kaksi syventävän perehtymisen teemakurssia, TO9 ja TO10. Teemojen tulee poiketa toisistaan oleellisesti. Molemmat kurssit voidaan suorittaa vain oppilaitoksen omina opintoina.

Syventävä perehtyminen teema-alueeseen (TO10)

Opiskelija suorittaa kurssin syventymällä itsenäisesti opettajan kanssa sovittuun aiheeseen, joka voi liittyä yksittäiseen tai useampaan oppiaineeseen. Kurssista tehdään suunnitelma, jossa opiskelija ja opettaja sopivat opiskeltavasta aineistosta ja osaamisen näytöistä. Kurssin arviointia varten tulee sopia erilaisista tavoista osoittaa aineiston riittävä hallinta. Kurssin arvioiva opettaja vastaa siitä, että opiskeltava aineisto sekä opiskelijalta vaadittavat näytöt vastaavat laajuudeltaan ja vaatavuudeltaan lukion kurssia. Kurssi voidaan suorittaa vain ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti ja sovitussa aikataulussa. Kurssi on tarkoitettu opiskelijalle, joka on lukiossa osoittanut suunnitelmaan liittyviin opintoihin erityistä kiinnostusta ja harrastuneisuutta. Oikeuden kurssin suorittamiseen antaa rehtori opettajaa kuultuaan. Opiskelija voi sisällyttää lukio-opintoihinsa enintään kaksi syventävän perehtymisen teemakurssia, TO9 ja TO10. Teemojen tulee poiketa toisistaan oleellisesti. Molemmat kurssit voidaan suorittaa vain oppilaitoksen omina opintoina.

Luonnontuntemus (TO11)

Luonnontuntemuksen teemakurssilla opiskelija vahvistaa käytännön luonnontuntemustaan syventymällä jonkin alueen biologisiin ja maantieteellisiin piirteisiin ja opettelemalla tunnistamaan alueen lajistoa. Kurssin aikana voidaan tehdä usean päivän vaellus kotimaassa tai ulkomailla tai vaihtoehtoisesti lyhyempiä retkiä lähiseudulla. Retkeilykohteet voivat vaihdella vuosittain. Kurssin tarkoituksena on tutustua monipuolisesti kohteena olevan alueen luontoon sekä oppia liikkumaan luonnossa luontoa kunnioittaen. Retkeillessä tutuksi tulevat myös jokamiehen oikeudet sekä perusretkeilyvälineet. Kurssille osallistuminen edellyttää riittävää peruskuntoa sekä toteutuksesta riippuen omaa retkeilyvälineistöä sekä omarahoitusta kurssiin liittyviin matkakustannuksiin.

Tieteentuntemus (TO12)

Kurssilla tutustutaan tieteeseen monipuolisesti eri näkökulmista. Keskeisenä tavoitteena on luoda opiskelijalle kokonaiskuvaa tieteen peruspiirteistä, kehityksestä ja merkityksestä nykyculttuurissa. Tiedettä, tieteellistä maailmankuvaa ja näiden kehitystä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti eri tieteenaloja huomioiden. Kurssilla opiskelija saa myös tietoa eri tieteenaloihin ja tieteen sovelluksiin pohjautuvista jatko-opinnoista. Kurssi toteutetaan ilmiöpohjaisesti siten, että sen täsmällinen sisältö määritellään toteutuskerroittain opetussuunnitelmaan perustuvassa lukuvuosisuunnitelmassa. Opiskelijoita informoidaan kurssin sisällöistä.

Teknologiantuntemus (TO13)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijoita uuteen teknologiaan ja sen sovelluksiin yhteiskunnassa. Mahdollisuuksien mukaan kurssia toteutetaan omakohtaisen teknologisen työskentelyn avulla. Kurssi voi sisältää esimerkiksi ohjelmointia ja muuta digitaalisen teknologian opiskelua mutta myös tutustumista muihin teknologisen innovaation alueisiin.

Taiteentuntemus (TO14)

Kurssi toteutetaan ilmiöpohjaisena opiskeluna, jonka yhteydessä tutustutaan johonkin taiteen osa-alueeseen. Ilmiöpohjaisuus voidaan toteuttaa kirjallisuuden, kuvataiteen ja musiikin oppiainerajat ylittävänä integraationa.

Oppilaitoksen sisäinen teemakurssi (TO15)

Lukuvuosisuunnitelmaan perustuen voidaan toteuttaa ajankohtainen teemaopintojen kurssi, joka voi olla oppiaineita integroivaa tai ilmiöpohjaista opiskelua. Teemaopintojen aihe valitaan siten, että se esimerkiksi ajankohtaisuudessaan tuottaa opiskelijalle lisäarvoa lukio-opintojen yleissivistävään kokonaisuuteen. Kurssi voi olla myös tulevaisuudentuntemukseen tähtäävä kokonaisuus, jossa opiskelija saa erilaisia näkökulmia esimerkiksi yhteiskunnan sekä tieteen ja teknologian ennakoitaviin muutoksiin ja vaihtoehtoihin. Kurssin tavoitteena on tällöin antaa opiskelijalle perspektiiviä ja pohdinnan aiheita omaakin tulevaisuuttaan ja valintojaan ajatellen.

Terveystieto

Terveystiedon opetuksen tavoite on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Terveysosaamiseen kuuluu valmius ottaa vastuuta oman ja toisten terveyden edistämisestä. terveystiedon opetuksessa terveyttä ja sairautta sekä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä ja hoitoa tarkastellaan yksilön, perheen, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien kehittäminen. terveystiedon soveltava kurssi valmentaa opiskelijoita terveystiedon ylioppilaskokeeseen.

Pakolliset kurssit

Terveyden perusteet (TE1)

Syventävät kurssit

Ihminen, ympäristö ja terveys (TE2)

Terveyttä tutkimassa (TE3)

Soveltavat kurssit

Ylioppilaskirjoituksiin valmistava terveystiedon kurssi (TE4)

Terveys tieteissä (TE5)

Pakolliset kurssit

Terveyden perusteet (TE1)

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä sekä lähiyhteisöissä ja ympäristöissä

Syventävät kurssit

Ihminen, ympäristö ja terveys (TE2)

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyteen osana kestäväns tulevaisuuden tavoitteita. Keskeistä on myös tarkastella perimän ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn.

Terveyttä tutkimassa (TE3)

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamistaan aktiivisena kansalaisena.

Soveltavat kurssit

Ylioppilaskirjoitukseen valmistava terveystiedon kurssi (TE4)

Kurssi valmistaa opiskelijoita terveystiedon yo-kokeeseen kokoamalla yhteen muilla terveystiedon kursseilla läpikäytyjä asioita. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat mm. kansanterveys, sairauksien hoito ja ennaltaehkäisy sekä terveystietäminen.

Terveys tieteissä (TE5)

Kurssi toteutetaan usean eri oppiaineen yhteistyönä. Kurssin keskeisenä tavoitteena on tarkastella terveyden käsitettä, ulottuvuuksia ja tulkintaa laaja-alaisesti eri tieteenalojen näkökulmista. Edustettuina oppiaineina voivat kulloisestakin toteutuksesta riippuen olla terveystiedon lisäksi esimerkiksi biologia, psykologia, yhteiskuntaoppi tai historia.

Uskonto

Uskonnonopiskelussa perehdytään kristinuskoon ja muihin maailmanuskontoihin sekä erilaisiin uskonnollisiin liikkeisiin. Huomio kohdistuu uskontojen kulttuuriperintöön sekä uskonnoista nousevaan elämäkatsomukselliseen ja eettiseen ajatteluun. Uskontoa tarkastellaan laajasti osana kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä yhteisön ja yksilön elämää. Opetuksessa hyödynnetään viimeaikaista teologista ja uskontotieteellistä tutkimusta sekä eri medioiden välittämää ajankohtaista materiaalia.

Pakolliset kurssit

Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä (UE1)

Maailmanlaajuinen kristinusko (UE2)

Syventävät kurssit

Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (UE3)

Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa (UE4)

Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa (UE5)

Uskonnot ja media (UE6)

Soveltavat kurssit

Uskonnon kertauskurssi (UE7)

Pakolliset kurssit

Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä (UE1)

Kurssilla tarkastellaan uskontoilmiön tutkimusta, nykyajan uskonnollisuutta, sekularisaatiota, uskonnottomuutta ja uskonnonvapautta. Uskonnoista keskiössä ovat juutalaisuus, kristinusko ja islam, niiden historia, yhteiset piirteet ja merkitys nykyaikana.

Maailmanlaajuinen kristinusko (UE2)

Kurssi käsittelee kristinuskon asemaa ja vuorovaikutusta ympäröivän kulttuurin kanssa eri puolilla maailmaa, historiassa ja nykypäivänä. Keskeisiä ilmiöitä ovat ekumenia ja katsomusten välinen dialogi.

Syventävät kurssit

Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (UE3)

Kurssilla tarkastellaan Intian, Kiinan ja Japanin uskontojen olemusta, niiden yhteiskunnallista merkitystä ja vaikutusta länsimaissa. Tutustutaan myös luonnonuskontojen keskeisiin piirteisiin.

Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa (UE4)

Kurssilla tarkastellaan mm. seuraavia aihepiirejä: Suomen uskontotilanne, suomalainen uskonnollisuus ja sekularisaatio, uskonnon- ja katsomuksenvapaus, uskonnottomuus, uskontokritiikki ja uskonnoton tapakulttuuri Suomessa, yhdenvertaisuuteen ja syrjintään liittyvät kysymykset, uskonnon merkitys ja näkyvyys julkisella sektorilla, politiikassa, työelämässä ja taloudessa. Osana kurssia voidaan toteuttaa vapaaehtoisprojekti tai perehtyä jonkin uskonnollisen yhteisön yhteiskunnalliseen toimintaan.

Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa (UE5)

Kurssilla tarkastellaan uskonnon tutkimuksen ajankohtaisia näkökulmia ja menetelmiä eri tieteenaloilla, kuten uskontotieteessä, teologiassa, taiteen- ja kulttuurintutkimuksessa ja yhteiskuntatieteissä. Sisältöjä löytyy sekä historiasta että nykypäivästä.

Uskonnot ja media (UE6)

Kurssilla tutkitaan uskonnollista mediaa, uskontojen mediajulkisuutta ja median vaikutusta uskontoilmiöihin, esim. asenteisiin ja mielikuviin uskonnoista. Harjoitellaan media-analyysia ja tuotetaan uskontoon liittyvää mediasisältöä.

Soveltavat kurssit

Uskonnon kertauskurssi (UE7)

Opiskelija kertaava uskonnon pakollisten ja syventävien kurssien keskeisiä sisältöjä ja käy läpi aiheita, joita ei ole aiemmilla kursseilla käsitelty. Kurssilla harjoitellaan uskonnon reaalikokeeseen vastaamista. Opiskeltavat sisällöt rakennetaan opiskelijoiden toiveiden mukaan. Kurssi on tarkoitettu ylioppilaskirjoituksiin osallistuville.

Venäjä

Venäjän kielen tarve kasvaa Suomessa jatkuvasti lähes kaikilla aloilla. Lukion venäjän kursseilla saat kielestä perustaidot, joista jo sinällään on hyötyä monenlaisissa työtehtävissä ja joiden pohjalta pystyt helposti jatkamaan venäjän opintoja.

Syventävät kurssit VEB2

Elämän tärkeitä asioita (VEB21)

Monenlaista elämää (VEB22)

Hyvinvointi ja huolenpito (VEB23)

Kulttuuri ja mediat (VEB24)

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VEB25)

Yhteinen maapallomme (VEB26)

Kansainvälinen toiminta (VEB27)

Viesti puhuen ja kirjoittaen (VEB28)

Syventävät kurssit VEB3

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VEB31)

Matkalla maailmassa (VEB32)

Elämän tärkeitä asioita (VEB33)

Monenlaista elämää (VEB34)

Hyvinvointi ja huolenpito (VEB35)

Kulttuuri ja mediat (VEB36)

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VEB37)

Yhteinen maapallomme (VEB38)

Syventävät kurssit VEB2

Elämän tärkeitä asioita (VEB21)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (VEB22)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (VEB23)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Kulttuuri ja mediat (VEB24)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VEB25)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

Yhteinen maapallomme (VEB26)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Kansainvälinen toiminta (VEB27)

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

Viesti puhuen ja kirjoittaen (VEB28)

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Syventävät kurssit VEB3

Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (VEB31)

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. (VEB31)

Matkalla maailmassa (VEB32)

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

Elämän tärkeitä asioita (VEB33)

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Monenlaista elämää (VEB34)

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Hyvinvointi ja huolenpito (VEB35)

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Kulttuuri ja mediat (VEB36)

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Opiskelu, työ ja tulevaisuus (VEB37)

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

Yhteinen maapallomme (VEB38)

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

Yhteiskuntaoppi

Yhteiskuntaopin opiskelu syventää käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta. Yhteiskunnan rakennetta ja keskeisiä ilmiöitä, valtaa, taloutta ja vaikuttamista tarkastellaan pääasiassa suomalaisesta näkökulmasta, mutta myös Eurooppa ja muu maailma otetaan huomioon. Yhteiskuntaoppi antaa valmiuksia tutkia aktiivisesti ja kriittisesti ajankohtaisia ilmiöitä.

Pakolliset kurssit

Suomalainen yhteiskunta (YH1)

Taloustieto (YH2)

Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (YH3)

Syventävät kurssit

Kansalaisen lakitieto (YH4)

Soveltavat kurssit

Suomen yhteiskunta ja talous – pitkän ajan kehityslinjat (kertaustunti) (YH5)

Media ja yhteiskunta (YH6)

Osallistuva ja aktiivinen kansalaisuus (YH7)

Tulevaisuus yrittäjänä? (YH8)

Itämeren maiden yhteiskunnat (YH9)

Pakolliset kurssit

Suomalainen yhteiskunta (YH1)

Kurssi perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

Taloustieto (YH2)

Taloustieteisiin pohjautuva kurssi johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (YH3)

Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Kurssi aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä.

Syventävät kurssit

Kansalaisen lakitieto (YH4)

Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.

Soveltavat kurssit

Suomen yhteiskunta ja talous – pitkän ajan kehityslinjat (kertaustunti) (YH5)

Kurssi on yhteiskuntaopin kertauskurssi, jota suositellaan ylioppilaskirjoituksissa yhteiskuntaopin kokeeseen osallistuville opiskelijoille. Kurssilla käydään läpi pakollisten kurssien päälinjat ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla kootaan yhteiskuntaopin kurssien keskeiset asiasällöt ymmärrettäviksi kokonaisuuksiksi.

Media ja yhteiskunta (YH6)

Kurssilla käsitellään viestinnän ja yhteiskunnan välistä suhdetta. Aihekokonaisuus viestintä ja mediaosaaminen korostuu tällä kurssilla. Opiskelija tutustuu kurssilla viestinnän historiaan. Kurssilla pohditaan viestinnän maailman eettisiä kysymyksiä. Kurssilla tarkastellaan myös päivänpolitiikkaa ja ajankohtaisia aiheita. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää, miten viestit vaikuttavat ja mitä on tieto- ja informaatioyhteiskunta. Kurssilla opiskellaan tulkitsemaan joukkoviestinnän sisältöjä ja julkisuutta. Kurssi kuuluu median kurssikokonaisuuteen, joista valitaan neljä kurssia osaksi median lukiodiplomin suoritusta.

Osallistuva ja aktiivinen kansalaisuus (YH7)

Aktiivinen kansalaisuus on vaikuttamista ja toimintaa yhteiseksi hyväksi sekä vastuun ottamista yhteisistä asioista ja osallistumista niiden hoitamiseen. Kurssin aikana opiskelijat miettivät omaa suhdettaan aktiiviseen kansalaisuuteen ja tutustuvat kansalaisille kuuluviin vaikuttamisen oikeuksiin, muotoihin ja pelisääntöihin niin Suomessa, Euroopan unionin alueella kuin koko maailmassa. Kurssi vahvistaa opiskelijan ymmärrystä yhteiskunnallisista asioista ja päätöksenteosta. Kurssilla käsiteltäviä teemoja ovat myös lähidemokratia ja nettivaikuttaminen.

Tulevaisuus yrittäjänä? (YH8)

Opiskelija tutustuu yritystoiminnan keskeisiin toimintatapoihin, säädöksiin ja käytäntöihin sekä tunnistaa itsestään yrittäjyyden piirteitä. Yhteistyötä tehdään paikallisten yrittäjien sekä valtakunnallisten yrittäjyystahojen kanssa ja kurssilla vierailaan erilaisissa ja eri alojen yrityksissä. Yhteistyökumppaneita kutsutaan koululle ja yhdessä asiantuntijoiden kanssa pohditaan, mitä ja millaista asennetta ja osaamista itsensä työllistämisen yrittäjänä vaatii ja millainen vaikuttaja yrittäjä on suomalaisessa yhteiskunnassa. Kurssin sisällöissä ajatuksia suunnataan erityisesti tulevaisuuteen.

Itämeren maiden yhteiskunnat (YH9)

Kurssilla tarkastellaan monipuolisesti Itämeren maiden yhteiskuntia. Opiskelija oppii ymmärtämään alueen yhteiskuntia yhdistäviä ja erottavia piirteitä. Aihetta lähestytään ennen kaikkea ajankohtaisten poliittisten ja taloudellisten teemojen näkökulmista. Opiskelijat tekevät pienryhmissä tai yksin tutkielman jostakin yhteiskunnallisesta aiheesta ja tutustuvat näin yhteiskuntatieteellisen tiedon hankintaan ja jäsentämiseen, mikä antaa valmiuksia myös jatko-opiskeluun.

Äidinkieli ja kirjallisuus

Äidinkieli ja kirjallisuus on oppiaineena taito-, tieto- ja taideaine, joka antaa opiskelijalle aineksia kielelliseen ja kulttuuriseen yleissivistykseen sekä opettaa arvostamaan omaa äidinkieltä. Hyvä äidinkielen suullinen ja kirjallinen taito luovat edellytykset menestyä jatko-opinnoissa ja työelämässä sekä vaikuttaa aktiivisesti yhteiskunnassa. Sosiaalinen vuorovaikutus ja oppiminen perustuvat monipuoliseen viestintäosaamiseen ja taitoon käyttää kieltä tilanteen vaatimalla tavalla.

Pakolliset kurssit

- Tekstit ja vuorovaikutus (ÄI1)
- Kieli, kulttuuri ja identiteetti (ÄI2)
- Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (ÄI3)
- Tekstit ja vaikuttaminen (ÄI4)
- Teksti ja konteksti (ÄI5)
- Nykykulttuuri ja kertomukset (ÄI6)

Syventävät kurssit

- Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen (ÄI7)
- Kirjoittamistaitojen syventäminen (ÄI8)
- Lukutaitojen syventäminen (ÄI9)

Soveltavat kurssit

- Luova kirjoittaminen (ÄI10)
- Yhteisöviestintä (ÄI11)
- Miten tämä kirjoitetaan oikein (ÄI12)
- Mediatekstit tietoverkoissa (ÄI13)
- Äidinkielen nivelkurssi (ÄI14)

Pakolliset kurssit

Tekstit ja vuorovaikutus (ÄI1)

Opiskelijan käsitys monimuotoisista teksteistä ja vuorovaikutuksesta syvenee. Hänen monilukutaitonsa sekä kykynsä toimia vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti lisääntyvät. Hän harjaantuu tarkkailemaan ja kehittämään omia taitojaan kuuntelijana, puhujana, lukijana ja kirjoittajana erilaisissa ympäristöissä.

Kieli, kulttuuri ja identiteetti (ÄI2)

Opiskelijan käsitys kielen ja muiden ilmaisutapojen merkityksiä rakentavasta luonteesta, kielen vaihtelusta, kulttuurin merkityksestä ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Opiskelija saa yleiskuvan siitä, mikä merkitys kielellä ja kulttuurilla on yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle.

Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (ÄI3)

Opiskelijan käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä ja nauttimaan kaunokirjallisuudesta sen eri muodoissaan.

Tekstit ja vaikuttaminen (ÄI4)

Opiskelija oppii tarkastelemaan monimuotoisia tekstejä ja niiden ilmaisutapoja sekä vuorovaikutusta erityisesti vaikuttamisen ja osallisuuden näkökulmista. Hän perehtyy vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin sekä syventää niihin liittyviä tietoja ja taitoja.

Teksti ja konteksti (ÄI5)

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden konteksteja. Opiskelija harjaantuu erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan erityylisiä ja -lajisia tekstejä. Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä niiden maantieteellisissä, kielellisissä, ajallisissa ja kulttuurisissa konteksteissa ja suhteessa muihin teksteihin ja oppii erittelemään tekstien tyylipiirteitä kehittää. Opiskelija laajentaa omia suullisia ja kirjallisia ilmaisutapojaan ja tuntee suomalaisen kaunokirjallisuuden ja maailmankirjallisuuden keskeisiä teoksia sekä teemoja sekä osaa sijoittaa ne kulttuurikontekstiinsa.

Nykykulttuuri ja kertomukset (ÄI6)

Opiskelija oppii tarkastelemaan nykykulttuurin ilmiöitä erityisesti kertomusten ja kertomuksellisuuden näkökulmasta. Opiskelijan käsitys suomalaisesta nykykulttuurista ja sen moninaisuudesta syvenee. Opiskelija syventää tietojansa vuorovaikutusetiikasta ja tuntee Suomen ja muiden maiden nykykirjallisuuden ja -kulttuurin keskeisiä teoksia ja teemoja

Syventävät kurssit

Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen (ÄI7)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puhe- ja vuorovaikutustaitojaan ja niihin liittyviä tietojaan sekä kehittää kykyään ennakoida, mukauttaa ja arvioida viestintäänsä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija oppii arvioimaan puhe- ja vuorovaikutustaitojen merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä. Opiskelijalle voidaan tarjota mahdollisuus osallistua toisen asteen puheviestintätaitojen päättökokeeseen eli Puhvi-kokeeseen.

Kirjoittamistaitojen syventäminen (ÄI8)

Opiskelija syventää taitojaan tuottaa erilaisia tekstejä, erityisesti asiatyylisiä laajoja aineistopohjaisia tekstejä. Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin kulttuurin, median ja yhteiskunnallisen keskustelun aiheisiin. Opiskelija syventää taitojaan oman tekstinsä näkökulman valinnassa, aiheen käsittelyssä, lähteiden valinnassa, ajattelun itsenäisyydessä ja ilmaisun omaäänisyydessä ja varmentaa taitoaan valmistella sisällöltään, rakenteeltaan ja tyyliltään ehyttä ja johdonmukaista tekstiä.

Lukutaitojen syventäminen (ÄI9)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan eritellä, tulkita, tuottaa ja arvioida erilaisia tekstejä. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee. Opiskelija harjaantuu tuottamaan tekstien tulkintoja sekä puhuen että kirjoittaen.

Soveltavat kurssit

Luova kirjoittaminen (ÄI10)

Opiskelija syventää kirjallisen ilmaisun taitojaan perehtymällä luovaan kirjoittamisprosessiin ja tuottaa erilaisia kaunokirjallisia tekstityyppejä. Virikkeinä hyödynnetään kuvia, musiikkia ja kaunokirjallisia tekstilajeja. Harjoitusten avulla tuetaan persoonallisen tyylin löytymistä ja selkiytymistä. Kurssin yhteinen tuotos voi olla vaikkapa runo- tai novellikokoelma tai portfolio, joka voidaan kuvittaa. Tekstejä voidaan myös äänittää ja tehdä niistä dramatisoituja audio-ohjelmia verkkojulkaisuun.

Yhteisöviestintä (ÄI11)

Kurssi antaa hyödyllisiä perusvalmiuksia ja kansalaistaitoja opinnoissa ja työelämässä tarpeellisiin viesteihin ja käytäntöihin. Kurssilla laaditaan Euroopan unionin kansainvälisen standardin mukaiset Europass-ansioluettelo ja Europass-kielipassi sekä työhakemuksia. Kurssilla tutustutaan myös kokouskäytäntöihin ja puheenjohtajan ja sihteerin tehtäviin sekä perehdytään kokousasiakirjoihin.

Miten tämä kirjoitetaan oikein (ÄI12)

Kurssilla syvennyttään kieleen ja kielenhuollon asioihin perusteellisesti. Kurssi on tarkoitettu erityisesti niille, joilla vilisee teksteissä kirjoitusvirheitä ja jotka kaipaavat kirjalliseen ilmaisuun hienosäätöä. Kurssi on tarkoitettu myös yo-kirjoituksiin valmistautuville abeille ja tukee ylioppilaskokeessa menestymistä.

Mediatekstit tietoverkoissa (ÄI13)

Kurssilla tutustutaan tietoverkoissa julkaistaviin mediateksteihin, kuten tekstiin, kuvaan, ääniohjelmaan ja liikkuvaan kuvaan. Kurssilla perehdytään journalistisen verkkojutun rakenteisiin ja yleispiirteisiin sekä kuvateksteihin ja harjoitellaan jutun tekemistä sisällökkääksi ja kiinnostavaksi. Kurssilla tuotettavat jutut ja kuvat julkaistaan verkkolehdessä tai lukion vuosikertomuksessa. Tekstien lisäksi voidaan tuottaa myös ääniohjelmia tai lyhytelokuvia. Kurssi niveltyy kaikkiin äidinkielen kursseihin. Kurssi kuuluu median kurssikokonaisuuteen, joista valitaan neljä kurssia osaksi median lukiodiplomin suoritusta.

Äidinkielen nivelkurssi (ÄI14)

Nivelkurssi on äidinkielen kertaava kurssi, joka vahvistaa lukiovalmiuksia äidinkielen ja kirjallisuuden opinnoissa. Kurssi on tarkoitettu käytäväksi heti lukio-opintojen alussa.